

مشهد همچنان نیازمند توجه ویژه مسئولان به جایگاه ملی و بین‌المللی این شهر است

فرصت زیارت نیازمند قدرشناسی است

یادداشت
سه گام برای تحول در ارتباط با مردم
 سید ناصر نعمتی
 مدیرکل روابط عمومی استانداری

همین دو سال پیش بود که نخستین دبیرخانه پیوست رسانه‌ای کشور در مشهد کار خود را آغاز کرد. خراسان رضوی همان‌گونه که در روزنامه‌های چاپی ید طولایی دارد و در حوزه رسانه‌های نوین در کشور صاحب‌نام است، در دیگر حوزه‌های ارتباطی ازجمله روابط عمومی نیز گام‌هایی برداشته که پیشرو است.

این حوزه اما جای ایستادن و تفاخر نیست و هر لحظه که از حرکت بایستی، فرصت را برای رشد از دست خواهی داد. این واقعیت در روابط عمومی‌ها پذیرفته شده است که زمان آن رسیده به جای توجیه و فراکنی، باید پاسخگویی فعالانه را در دستورکار قرار داد، اما این تغییرنگاه، نیازمند رویکردی تحولی است.

توجه به «روایت اول» در فضای چندبُعدی امروز نقش مؤثری برای تبیین و هدایت افکار عمومی ایفا می‌کند و به نوعی تضمینی جهت تقاهم بر سر «ادراک» برای کسانی است که مخاطبان اصلی اخبار و اطلاعات هستند.

در روابط عمومی‌های نوین با تکیه بر سرعت در پاسخگویی، ارائه روایت اول از رویدادها و رعایت دقت، صحت و توجه به تمامی زوایای اطلاع‌رسانی به یک برنامه جدید نیاز مبرم وجود دارد و آن برنامه «پیوست رسانه‌ای» است. در این برنامه اصل بر ارائه اطلاعات و اخبار به صورت مستقیم، غیرمستقیم و بدون وقفه است.

با این راهبرد است که مردم به‌عنوان ناظران و صاحبان اصلی نظام می‌بایست در جریان رخدادها، تصمیمات و امور اجرایی قرار بگیرند. بر کسی پوشیده نیست که این نکته در بحران‌ها اهمیت بیشتری دارد.

درنهایت تهیه «برنامه اقدام» شاید مهم‌ترین کاری باشد که تکلیف زمانی هر روابط عمومی را مشخص خواهد کرد، این برنامه با سه محور اصلی ارتباطات مردمی، اطلاع‌رسانی، بوموقع و بازخوردسنجی می‌تواند تکلیف اقدامات در ارتباط با مردم را مشخص کند. آنچه به نام تحول در روابط عمومی دستگاه‌های اجرایی خراسان رضوی رقم خواهد خورد، با این هاست که معنا پیدا می‌کند.

بر این اساس تأکید بر ارائه روایت اول به‌عنوان اصل کلیدی در ارتباط با مردم، تهیه پیوست رسانه‌ای برای رویدادها، پروژه‌ها و اقدامات اساسی و درنهایت تهیه برنامه اقدام سه گام مهم برای تحول در روابط عمومی است، گام‌هایی که هرپهانه‌ای مانع تحقق آن‌ها شود، درواقع کارآمدی را در محیط کنونی ارتباطات اجتماعی از روابط عمومی جدا می‌کند.

وعده توزیع شیر مدارس آبکی بود

بعد از مسئله کمبود معلم، شیر هم اول آذر به مدارس مشهد نرسید

۲ ←

معاون اول رئیس جمهور خطاب به استاندار، فرماندار و شهردار مشهد:

برای کاهش حاشیه‌نشینی چه اختیاراتی می‌خواهید؟

۳ ←

معاون مالی و پشتیبانی شهرداری مشهد
تخفیف مشوق‌های ساخت‌وساز تا ۵۰ درصد

نخبه مشهدی هواپیمای فوق سبک می‌ساخت اما حالا کنار خیابان روی ویلچر می‌نشیند و ملودیکا می‌نوازد
سقوط از ارتفاع چند هزار پایی محله ۴۰۳

معاون شهرسازی و معماری شهرداری مشهد خبر داد
نظارت ۲۴ ساعته بر فعالیت‌های ساختمانی

قصه راستگو

یادی از حجت الاسلام و المسلمین راستگو هم‌زمان با رونمایی از کتاب تاریخ شفاهی وی

۱۰

خیرات مادرانه

برای مادران رنج‌دیده

بانی آقامتگاه بیمارستان «اکبر»، بانویی است که سرگردانی مادران بی‌جاومکان را دیده بود

۱۳

تصمیم‌گیری درباره تغییر ماهیت میدان‌های پرتراфик شهر به چه صورت است؟

فرار از ترافیک

با تبدیل میدان به چهارراه

۴

گفت‌وگو با سهند خیرآبادی، هنرمند مشهدی که اثر جدیدش با استقبال روبه‌رو شده است

تاثیر مشهد به آموزش

صحیح نیاز دارد

۱۱

باشد وقتی دیگر

خیلی‌ها با اهمال‌کاری فرصت‌های زیادی را در زندگی از دست می‌دهند

۱۲

آرایشگری برای آرایش سرقت

دستگیری زن جوانی که با جلب اعتماد مشتریانش، هست و نیست آن‌ها را به یقما پرد

۸

شهرآر

SHAHRRARNEWS.IR

اینجا همان‌جایی است که «شهرآر» پایش را چندگام فراتر می‌گذارد و «خبردار» می‌شود. در این راستا و برای بازخوانی سریع‌تازه‌ترین رخدادهای خبری تحلیلی مشهد و ایران «کیوار» کدهای روبه‌روی هر یک از گزاره‌های خبری را اسکن کنید.

شیوع مصرف مواد مخدر در میان دانش‌آموزان

امروزه تجربه مصرف مواد مخدر با سرعتی درخور توجه رو به سنین پایین در حال حرکت است و متأسفانه این موضوع در میان دانش‌آموزان نیز دیده می‌شود. اتفاقی که برای جلوگیری از آن باید خانواده‌ها و مربیان آموزش داده شوند.

افزایش ۳۲۰ درصدی مخاطبان سینماهای استان

رئیس گروه امور سینمایی، سمعی و بصری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی از افزایش ۳۲۰ درصدی مخاطبان سینماهای خراسان رضوی در آبان‌ماه نسبت به وضعیت مشابه در سال گذشته خبر داد.

چالش‌های یک نقش متفاوت در گفت‌وگو با محمد فیلی

محمد فیلی می‌گوید نقش متفاوتی را در باره روحانی اهل سنت بازی می‌کند که نقشی چالش‌برانگیز است.

یک بام و دو هوای خودروهای برقی در ایران

وزیر صمت در حالی وعده ورود ۱۰۰ هزار تاکسی برقی به شهرهای بزرگ تا پایان سال را می‌دهد که کارشناسان معتقدند بعید است زیرساخت‌های خودروهای برقی به زودی در کشور فراهم شود.

اینفو شهر

باغ‌های بوستان ۷۳ هکتاری کرامت در یک نگاه

باغ شهر
۲۰ هکتار

باغ ایرانی
۶ هکتار

باغ کتاب
۱۰ هکتار

باغ بانوان
۶ هکتار

باغ بازی
۳ هکتار

باغ سلامت
۳ هکتار

باغ روبیش
۳ هکتار

باغ ورزش
۸ هکتار

براساس برنامه ریزی شهرداری مشهد، این باغ‌ها براساس اولویت و پس از آماده‌سازی طرح‌ها در محل پارک هفتادوسه هکتاری کرامت ایجاد خواهند شد

اینفوگرافیک: گروه خبر شهرآر

سامان دهی مشاغل مزاحم با مشارکت شهرداری‌های مناطق

خبر

در معابر و کوچه‌های مختلف شهرستان برخی مشاغل وجود دارد که شاید به ظاهر جزو مشاغل مزاحم محسوب شود، اما وجود آن‌ها برای شهروندان ضروری است، در همین راستا باید این مشاغل به نحوی سامان دهی شوند که مشکلی برای شهروندان ایجاد نکند. از همین رو مدیرعامل سازمان سامان دهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری مشهد در جلسه‌ای مشترک با شهردار منطقه یک شهرداری، به این موضوع اشاره و اعلام کرد که می‌توان در اقدامی مشترک نسبت به سامان دهی این مشاغل اقدام کرد.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، حسن کلیدری در این جلسه گفت: پروژه‌های سامان دهی مشاغل جزو تکالیف اصلی سازمان سامان دهی مشاغل شهری است که در مناطق مختلف شهری به ویژه مناطق کم‌برخوردار با جدیت در حال انجام است.

وی بایان اینکه معمولاً اجرای پروژه‌های سامان دهی مشاغل با قوانین سخت و پیچیده‌ای روبه‌روست، ادامه داد: با توجه به اهمیت این موضوع در مناطق مختلف شهری و ایجاد نارضایتی بین شهروندان باید دستورالعمل و قوانین و مقررات مشخصی برای جلوگیری از ایجاد این مشاغل و سامان دهی آنان وجود داشته باشد.

کلیدری افزود: با توجه به اینکه در سطح کلان‌کشوری در حوزه سامان دهی، معمولاً شهرداری‌ها یا به‌عنوان سرمایه‌گذار یا مالک یا در بخش صدور پروانه و تبصره و... ورود می‌کنند، ما در

تساوی استقلال و ذوب‌آهن در
مهم‌ترین بازی هفته یازدهم لیگ‌برتر

تقسیم امتیاز با شوت‌های سرکش

هفته یازدهم لیگ‌برتر فوتبال که از پنجشنبه با بازی سپاهان و استقلال خوزستان آغاز شده است، دیروز با برگزاری سه مسابقه از جمله دیدار حساس استقلال و ذوب‌آهن در اصفهان پیگیری شد. بعد از پایان فیصادی و بازگشتن بازیکنان به باشگاه‌ها، لیگ ایران هم مثل بقیه نقاط جهان از سر گرفته شد، با این تفاوت که بی‌نظمی‌های جدول همچنان ادامه دارد. این هفته به دلایلی که دقیقاً معلوم نشد چه بود، بازی پرسپولیس و نساجی برگزار نشد تا تعداد بازی‌های معوقه لیگ بیشتر از قبل شود و اوضاع تیم‌ها در جدول ناپایدار و نامساوی، در چنین وضعی، دیروز سه بازی برگزار شد که سوای جدال ذوب‌آهن و استقلال، فولاد بحران زده به‌مصاف تراکتور رفت....

سوزه روز

نماینده مشهد امروز از ساعت ۱۶ در سالن مهران به مصاف گیتی‌پسند می‌رود

نیان، میزبان صدرنشین احتمالی!

هفته هفتم رقابت‌های لیگ‌برتر والیبال، امروز پیگیری می‌شود و نماینده مشهد در خانه به مصاف مهمان اصفهانی خواهد رفت. تیم والیبال نیان الکترونیک درحالی‌امروز از ساعت ۱۶ در سالن مهران به مصاف گیتی‌پسند اصفهان خواهد رفت که این بازی از حساسیت‌های ویژه‌ای برخوردار است. شاگردان حامد صمدی که در دو هفته گذشته دو پیروزی دل‌چسب ۳بر۲ مقابل شهداب یزد و پیکان تهران به‌دست آورده بودند، در جست‌وجوی سومین پیروزی پیاپی هستند....

پایان مسابقات بدمینتون پسران نوجوان ایران با درخشش مشهدی‌ها

خراسان پای ثابت فینال‌ها

ورزش بانوان

نتیجه بسیار نزدیک ۶۸بر۶۷ به سود بینالود خودرو نیشابور به پایان رسید.

● درخشش دوباره کاپیتان

بهترین بازیکن این دیدار مهسا کرانی، کاپیتان بینالود، با کسب ۱۹ امتیاز، ۱۳ ریباند، ۴ پاس گل و کارایی ۲۳ معرفی شد. نماینده خراسان رضوی در هفته گذشته نیز در اولین بازی‌اش تیم کتکو تهران را با نتیجه ۸۰بر۳۱ شکست داده بود. در بازی گذشته نیز مهسا کرانی ۱۸ امتیاز و ۹ ریباند همراه با ۴ توپ‌ربایی و ۲ بلاک‌شات ثبت کرده بود.

● صدرنشینی در جدول مسابقات

محمودی، سرمربی تیم دختران نیشابور، بعد از این برد اظهار کرد: با تلاش بازیکنان و لطف خدا دومین پیروزی را در این رقابت‌ها به‌دست آوردیم. این دیدار بسیار پایاپای و نزدیک دنبال شد، اما توانستیم در نهایت با فاصله بسیار کم تیم مهمان را با شکست خارج از

آغاز اولین اردوی تیم‌ملی فوتسال با غایبان بزرگ

اولین اردوی رسمی تیم‌ملی فوتسال زنان ایران در سال جدید با هدف حضور در رقابت‌های قهرمانی داخل سالن آسیا از دیروز آغاز شد، اما این اردو غایبان بزرگی دارد.

رقابت‌های ششمین دوره قهرمانی داخل سالن آسیا قرار است بعد از کش‌وقوس‌های فراوان و حدود هفت سال وقفه، سرانجام از ۵ تا ۱۶ اسفند ۱۴۰۲ برگزار شود. تیم‌ملی فوتسال زنان ایران سابقه چهار دوره حضور در این رقابت‌ها را در کارنامه دارد که بهترین مقام زنان فوتسال ایران در سال ۲۰۱۳ به‌دست آمد و آن‌ها توانستند عنوان نایب‌قهرمانی را از آن خود کنند و در دیگر دوره‌ها، کسب مقام سوم، چهارم و پنجم در کارنامه زنان فوتسال ایران به چشم می‌آید.

تیم‌های ملی ژاپن، چین، تایلند، استرالیا و البته کویت از جمله مدعیان قهرمانی در رقابت‌های پیش‌رو هستند و بعد از حدود ۹ ماه چشم‌انتظاری، سرانجام اولین اردوی رسمی در سال ۱۴۰۲ آغاز شد.

فروزان سلیمانی، سرمربی تیم‌ملی فوتسال زنان ایران، برای اولین اردوی رسمی تیم‌ملی فوتسال زنان ایران در سال ۱۴۰۲ که از پنجشنبه ۲ آذرماه

نگاهی به فهرست مشهدی‌های لیگ‌برتر بسکتبال
در روزهایی که نماینده استان در این مسابقات یک بازیکن مشهدی هم ندارد

ستاره‌های دور از خانه!

اختلاف مهاجم و سرمربی زردپوشان بالا گرفت خط‌خوردن آل‌کثیر از تفکرات مورایس

خبر خوب به منچستریونایتد در لیگ قهرمانان اروپا رشفورد به جدال با بایرن رسید

اینتر برای حفظ صدرنشینی، امشب
به مصاف یوونتوس می‌رود

فینال سری آ به میزبانی تورین

منهای فوتبال

افول کمی و کیفی لیگ‌برتر کشتی‌فرنگی و آزاد

دایره کمرنگ طلایی!

سال‌های گذشته از تیم‌های خوب لیگ محسوب می‌شد، امسال از همان ابتدا با اماواگرهای زیادی در لیگ حاضر شد. به نظر می‌رسید صرف حضور تیم ستارگان و سازمان لیگ کشتی بوده است تا جایی که این تیم در روز پیش حتی حاضر به انجام مسابقه‌اش در لیگ نشد. در لیگ کشتی فرنگی نیز فقط شش تیم در دو گروه سه‌تیمی حاضر شدند سال‌های گذشته لیگ کشتی آزاد با حضور تعداد ابتدای لیگ باعث شده است انتقادهای زیادی به عملکرد مدیران سازمان لیگ فدراسیون کشتی وارد شود، مشخص نیست سازمان لیگ فدراسیون کشتی بر چه اساسی بر صلاحیت تیم‌ها برای گرفتن مجوز حضور در لیگ نظارت داشته است که برخی از آن‌ها از همان ابتدا یا در میانه مسابقات از لیگ کنار کشیدند تا صرف برگزاری لیگ به هر شکل ممکن با نازل‌ترین کیفیت، مهم‌ترین هدف سازمان لیگ کشتی باشد. باید دید پس از برگزاری مسابقات لیگ چه سرنوشتی در انتظار کشتی‌گیران و مربیان برای دریافت مطالباتشان خواهد بود.

در آمریکا چگونه از کشتی‌گیران حمایت می‌کنند؟

درآمد ۵۹۵ هزار دلاری باروز

صربستان قهرمان وزن ۷۹ کیلوگرم شد که ششمین قهرمانی او در مجموع بود تا به پرافتخارترین کشتی‌گیر آزاد کشورش در تاریخ تبدیل شود. این کشتی‌گیر سی‌وپنج‌ساله حالا به‌دنبال کسب سهمیه حضور در المپیک ۲۰۲۴ پاریس است. سال گذشته، این کشتی‌گیر اهل نیوجرسی، آکادمی All I See Is Gold را در ایالت محل زندگی‌اش تأسیس کرد تا نسل بعدی استعدادها را در رشته کشتی پرورش دهد. در رده‌بندی دریافت جایزه از این بنیاد کشتی آمریکایی، کایل اسنایدر با ۵۳۰ هزار دلار، هلن مارولیس با ۴۸۰ هزار دلار و دیوید تیلور با ۴۲۵ هزار دلار در رده‌های بعدی هستند. قهرمانی، موفق‌ترین چرخه المپیک برای کشتی‌گیران آمریکایی در سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۷ بود که در آن مجموعاً یک میلیون و ۸۵۰ هزار دلار به عنوان لیگ سری آ کانادا ۲۰۲۳ از کراسی برود. نفیسه عبدی، دیگر نماینده کاراته‌ایران در این وزن، در رقابت نخست مقابل نماینده اتریش آسیب دید.

چهره

جردن باروز با ۵۹۵ هزار دلار بیشترین پاداش را تاکنون از طریق کشتی در آمریکا به‌دست آورده است. بنیاد کشتی آمریکا (USA Live the Dream) از زمان تأسیسش در سال ۲۰۰۹ بیش از ۵ میلیون دلار پاداش پرداخت کرده است. این صندوق با کمک‌های مالی و همچنین حمایت‌های فدراسیون کشتی آمریکا و کمیته ملی المپیک این کشور حمایت می‌شود. وجوه حاصل از آن صرف تشویق مدال‌آوران بازی‌های المپیک (۲۵۰ هزار دلار برای طلا، ۵۰ هزار دلار برای نقره و ۲۵ هزار دلار برای برنز) و قهرمانی جهان (۵۰ هزار دلار برای قهرمانی، ۲۵ هزار دلار برای نقره و ۱۵ هزار دلار برای برنز) می‌شود. بزرگ‌ترین جایزه از بنیاد «رؤیای خود را زندگی کن»، ۵۹۵ هزار دلار بوده که به جردن باروز، قهرمان المپیک و قهرمان شش دوره جهان، رسیده است. باروز در مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۲۲ در بلگراد

خبر

عصر امروز در مسابقات جهانی پرتغال
انجام می‌شود

مصاف ۲ کاراته‌کار ایرانی در فینال

دو سنگین‌وزن کاراته‌ای ایران با برتری مقابل رقیبانشان به مبارزه نهایی مسابقات کاراته پرتغال راه یافتند تا در فینالی تمام‌ایرانی، عصر امروز به مصاف هم بروند. پنجمین مرحله از رقابت‌های لیگ جهانی کاراته در سری A روز جمعه با حضور ۹۹۲ کاراته‌کار از هفتاد کشور به میزبانی پرتغال آغاز شد. برای حضور در این مسابقات، پانزده کاراته‌کار از کشورمان ثبت‌نام کرده بودند که برخی از این نفرات موفق به اعزام نشدند. با وجود این، در روز نخست، دو نماینده سنگین‌وزن کشورمان راهی مبارزه نهایی شدند. سجاد گنج‌زاده در وزن ۸۴+ کیلوگرم کارش را با برتری ۱۷ بر۱ مقابل استفان جاکسیمویچ از اسلونی آغاز کرد و در ادامه، میشل گیسلاندی از ایتالیا را ۱۰ بر۱ پیش‌رو برداشت. وی در دور سوم الکساندر کشاکش از اوکراین را ۳ بر۱ شکست داد و با پیروزی ۱۳ بر۱ پیکار با فزقان کابلی از ترکیه راهی مرحله نیمه‌نهایی شد. گنج‌زاده در این مرحله ۱۰ بر۱ نیکلای سکوت از آلمان را شکست داد و به دیدار پاییانی صعود کرد. صالح ابادزی، دیگر نماینده کاراته‌ایران، در این وزن پس از یک دور استراحت، توماس کاسا از اسلواکی را ۴ بر۲ شکست داد و سپس ۱۰ بر۱ برابر کایل کریس از فرانسه پیروز شد. وی در ادامه نونا میرا نماینده میزبان را ۳ بر۲ شکست داد و انا رییکوف قهرمان امیدهای آسیا، را ۲ بر۱ از پیش‌رو برداشت و به دیدار نهایی صعود کرد. اما ۱۰ بر۵ نتیجه را ۸۴+ کیلوگرم عصر یکشنبه برگزار خواهد شد و صالح ابادزی و سجاد گنج‌زاده برای کسب مدال طلا برابر هم قرار می‌گیرند.

میینا کاویانی در وزن ۶۸- کیلوگرم ابتدا ساندر را ۲ بر۱ از آندورا را ۷ بر۱ شکست داد و در ادامه، ۱۰ بر۵ میلینا مارموت دارنده طلای لیگ سری آ قبرس ۲۰۲۳ از فرانسه را پشت‌سر گذاشت. وی با پیروزی ۶ بر۲ در مبارزه با لینا بانون از سوئد راهی مرحله نیمه‌نهایی شد. اما ۱۰ بر۵ نتیجه را به سارا کریودا و اگاذا کرد و از راهیایی به فینال بازماند. کاویانی امروز یکشنبه برای کسب نشان برنز باید به مصاف لنا و کوجا دارنده مدال برنز لیگ سری آ کانادا ۲۰۲۳ از کراسی برود. نفیسه عبدی، دیگر نماینده کاراته‌ایران در این وزن، در رقابت نخست مقابل نماینده اتریش آسیب دید.

تخفیف ۳۰درصدی هتل های مشهد تا دهه فجر

رئیس جامعه حرفه ای هتلداران خراسان رضوی از تخفیف ۳۰درصدی هتل های

مشهد تا دهه فجر امسال خبر داد. محمود مادرشاهیان درگفت وگو باشهرآرانیوز درباره وضعیت اشغال هتل های مشهد بیان کرد: ورود مسافر به خراسان رضوی پس از دهه صفر و فصل تابستان مدتی افت شدیدی داشت، درحال حاضر نیز ظرفیت

اشغال هتل های مشهد حدود ۴۰درصد است. وی افزود: هنوز باکمبود پروازرو به رو هستیم ومشکلاتش حل نشده است. پرواز زیادی به مشهد صورت نمی گیرد، هرچند افزایش قیمت پروازها درکاهش درصد اشغال هتل ها نیز تأثیرگذار بوده است.

رئیس جامعه حرفه ای هتلداران خراسان رضوی بیان کرد: پروازها بیش از ۳۰تا ۴۰درصدافت داشته است.این کمبود پروازکاملامشهوداست، چراکه وقتی به فرودگاه مراجعه می کنید، متوجه خلوتی فرودگاه نسبت به گذشته می شوید. مادرشاهیان بیان کرد: زائران زیادی داریم که می خواهند به مشهد سفر

کنند. اما با مشکل کمبود پرواز روبه رو هستند. مادرشاهیان گفت: استاندار خراسان رضوی پیگیر افزایش پروازها وسفرهای ریلی واتوبوسی به مشهد است تا بتوانیم زائران را به طورگروهی وارد مشهد کنیم. وی ادامه داد: درنظر داریم زائران را به صورت کاروانی همانند سفرهای عمره و عتبات و با بسته های ارزان قیمت وارد مشهد کنیم. تمام تلاش ما این است که سفرهای زیارتی ارزان قیمتی برای زائران فراهم کنیم.

رئیس جامعه حرفه ای هتلداران خراسان رضوی بیان کرد: پروازها بیش از ۳۰تا ۴۰درصدافت داشته است.این کمبود پروازکاملامشهوداست، چراکه وقتی به فرودگاه مراجعه می کنید، متوجه خلوتی فرودگاه نسبت به گذشته می شوید. مادرشاهیان بیان کرد: زائران زیادی داریم که می خواهند به مشهد سفر

مشهد همچنان نیازمند توجه ویژه مسئولان به جایگاه ملی و بین المللی این شهر است

فرصت زیارت نیازمند قدرشناسی است

مقدسی

در خردادماه، دولت لایحه قانون پنج ساله هفتم توسعهکشورانتقدیم مجلس کرد تا با طی مراحل تصویب قانونی، برنامه کلان کشور مشخص

شود. کمبودی که بیش از هر مورد دیگری دراین برنامه برای استان وجود داشت، این بود که دولت دربرنامه هفتم توسعه برنامه خاصی برای خدمت رسانی به زائران درنظرنگرفته بود. پس ازآزائه این برنامه، انتقادهای زیادی دراین زمینه وارد شد که در نهایت چند روز گذشته نمایندگان مجلس درجریان بررسی جزئیات لایحه برنامه هفتم توسعه، ایجاد شورای عالی زیارت رامصوب کردند. براین اساس نمایندگان مجلس در جلسه علنی روز چهارشنبه هفته گذشته، ماده الحاقی ۱۱، ۱۳ و لایحه برنامه هفتم توسعه را به تصویب رساندند. براین اساس به منظور توسعه، تعمیق وترویج فرهنگ زیارت واتخاذ تصمیمات هماهنگ در امور فرهنگی، اجتماعی، زیربنایی وزیرساخت های مربوط به امور زائران باید شورای ملی زیارت به شورای عالی ارتقا یابد. براساس ماده الحاقی ۱۱ این لایحه وزارت فرهنگ وارشاداسلامی مکلف است با همکاری وزارتخانه های کشور، راه، میراث فرهنگی، امور خارجه واقتصادبرنامه جامع زیارت مشتمل بر تسهیل امر زیارت امور فرهنگی واجتماعی زائرو بهبودارتقای زیرساخت های لازم را ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تهیه و به تصویب شورای عالی زیارت برساند.

روز گذشته سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه کشور در نشست خبری با اصحاب رسانه در مشهد به همین موضوع اشاره کرد و در تشریح مصوبات مرتبط با خراسان رضوی در برنامه هفتم توسعه اظهار کرد: در برنامه های توسعه خطوط ملی، راهبردهای کلان و مسیر پنج ساله آینده کشور ترسیم می شود و برخلاف بودجه سالانه که به طور ریزو کاملاً مشخص درباره مسئله ای صحبت می کند، در این گونه برنامه ها به دلیل همین موضوع توسعه به طور ملی، راهبردهای کلی مطرح و رد پایی برای پیگیری بعدی برای دریافت بودجه، تسهیلات وامکانات می شود. بسیار سخت است که در بودجه، یک موضوع استانی را وارد کنید.

محسن زنگنه با بیان اینکه در برنامه هفتم در سه حوزه توانستیم سهمی برای استان به طور مستقیم وغیرمستقیم تعیین کنیم، بیان کرد: در حوزه زیارت یک بند به طور مستقیم و دو، سه بند به طور غیرمستقیم برای استان مصوب کردیم. در برنامه هفتم به طور مستقیم به بحث شورای عالی زیارت اشاره کردیم، در حال حاضر شورای ملی زیارت داریم اما در این بند شورای ملی زیارت به شورای عالی زیارت ارتقا پیدا می کند، در شورای ملی زیارت مصوبات در حد پیشنهاد است و باید توسط مراجع دیگر تصویب شود، اما در شورای عالی زیارت ریاست برعهده رئیس جمهور بوده و مصوباتش قانونی ولازم الاجراست.

● مقایسه برنامه ششم و هفتم

درحالی سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه کشور از توجه به زیارت در برنامه هفتم توسعه خبر داد که مقایسه متن آن با برنامه ششم توسعه نشان می دهد که جایگاه توجه به زیارت در برنامه جدید همچنان خالی است. در ماده ۹۷ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه آمده است که دولت مکلف است به منظور تعمیق ارزش ها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت اهل بیت (ع) و استفاده بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی در شهرهای مقدس مشهد، قم وشیرازو برگزاری وتمهیدامکانات لازم مراسم سالانه پیاده روی اربعین، برای انجام اموری همچون شناسایی دقیق نیازها ومشکلات زائران، برنامه ریزی وتدوین سازوکارهای لازم برای سامان دهی امور زائران وتأمین زیرساخت های لازم از طریق حمایت از شهرداری ها وبخش های غیردولتی، توسعه امکانات، فعالیت های فرهنگی وخدمات زیارتی در قطب های زیارتی وگردشگری مذهبی وفراهم کردن زمینه زیارت واجرای طرح های (پروژه های) زیربنایی مورد نیاز در قالب بودجه های سنواتی اقدام کند.

مقایسه متن برنامه ششم و هفتم نشان می دهد که درعمل دربرنامه گذشته زیارت وتوجه به دغدغه های حل موانع آن بیشتر مورد توجه قرار گرفته بوده است.

در بهار امسال حسین افخمی روحانی، سرپرست پژوهشگده زیارت وگردشگری دانشگاه فردوسی مشهد، درگفت وگو باشهرآرانیوز از بی توجهی به موضوع زیارت در لایحه برنامه هفتم توسعه کشور انتقاد کرده وگفته بود که دربرنامه ششم

توسعه با عنایت به اهمیت راهبردی مقوله زیارت،

توجه ویژه ای در مواد برنامه توسعه به این موضوع شده بود، از این رو به طور طبیعی باید شاهد گام های بعدی و جدی تر برنامه هفتم در این زمینه باشیم که متأسفانه کاملاً مورد غفلت قرار گرفته است. انتظار می رود مجلس حتما در فرایند بررسی به ابعاد مختلف موضوع زیارت توجه کند.

● بودجه زیارت

همچنین سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه کشور درباره بودجه زیارت بیان کرد: سال گذشته در بودجه سالانه رقم ۵۰۰میلیارد تومان رابرای بودجه زیارت در ردیف مربوط به آن قرار دادیم که حذف شد، بنابراین بودجه خاصی در زمینه زیارت نداشتیم. سال قبل از آن نیز بودجه خوبی در نظر گرفتیم که برای بسیاری از زیرساخت های زیارت مانند مسیر و راه منایع پرداخت شد که براساس مصوبه شورای ملی زیارت و سفر رئیس جمهور بود.

● قطار سریع السیر تهران-مشهد

زنگنه با اشاره به اینکه در زمینه زیرساخت ها اقدام خوبی در ماده ۴۸ برنامه هفتم توسعه انجام شد که ذیل صنعت، معدن وتجارت است، بیان کرد: در بند الف- ماده ۴۸ بیان کردیم که سازمان برنامه وبودجه مکلف است چند طرح بزرگ اقتصادی ملی وپیشران را ظرف مدت شش ماه به تصویب هیئت وزیران برساند. از جمله این طرح های پیشران قطار سریع السیر در مسیرهای طولانی وپرسفراز جمله تهران- مشهد است.

این نماینده مجلس گفت: در زمینه درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام ومیعانات گازی یک درصد سهم استان های نفت خیز وگازخیز

عکس: زنجیران/پخشندها/شهرآر

بوده و ۲درصد هم از درآمدها برای مناطق محروم وتوسعه نیافته کشور است. این مورد را تغییر دادیم که دولت مکلف است یک سوم از ۲درصد درآمد حاصل از نفت خام ومیعانات گازی را براساس سهم هراستان در ارزش تولید نفت خام، میعانات گازی وگاز طبیعی به استان های نفت خیز وگازخیز ودوسوم باقی مانده را به شهرستان ها، بخش ها ودهستان های کمتر توسعه یافته تخصیص دهد.

زنگنه ادامه داد: در استان بیش از ۶،۵میلیارد متر مکعب تولید گاز داریم. سه مخزن گاز شیرین بااسترداد ۱۷میلیارد متر مکعب ویک مخزن گاز ترش عظیم بااسترداد ۳۰۰میلیارد متر مکعب وجود دارد. بااین بند یک درصد از ارزش صادراتی گاز تولیدی به استان برمی گردد که می تواند اتفاق بزرگی باشد.

● توجه به معدن

سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه کشور بیان کرد: در بند ۷ ماده ۴۸ به دلیل اینکه استان معادن زیادی دارد، دولت را مکلف کردیم که در راستای توسعه متوازن، اشتغال پایدار، بهره مندی مردم منطقه وجلوگیری از مهاجرت، اقدامات لازم را برای اولویت دهی استفاده از نیروها و شرکت های بومی انجام داده و اولویت را به پیمانکاران بومی واجد شرایط شهرستانی واستانی بدهد. این نماینده مجلس شورای اسلامی بیان کرد: بخش مهمی از محصولات معدن توسط خطوط زمینی منتقل می شود، بنابراین مقرر کردیم برای جلوگیری از تخریب جاده های کشور معادن کشور با همکاری ادارات کل راهداری استان ها در خروجی واحد تولیدی برای صدور بارنامه اقدام کنند. تخصیص سهمیه سوخت به این ناوگان حمل ونقل مشروط به دریافت بارنامه است.

عکس: جواد/کیان/شهرآر

باید بگویم که متأسفانه، هم ما مسئولان ظرفیت تعاونی ها را جدی نگرفته ایم و هم خود مردم از ظرفیت تعاونی برای برون رفت از مشکلات کشور

خوب استفاده نکرده اند. حجت الاسلام والمسلمین نصر... پژمانفر با اشاره به اینکه قوانین وحمايت های متعددی را در بخش تعاون مطرح کرده ایم و مصوب شده است، افزود: ابلاغیه رئیس جمهور در موضوع تعاون، با وجود گذشت این همه سال، این سند در ارتباط با استفاده از ظرفیت تعاون مطرح شده است اما ظرفیت های بسیار زیادی داریم که باید استفاده شود. وی با تأکید بر صحبت های رهبر معظم انقلاب که سرمایه های خرد ما به عنوان یکی از سرمایه های برون رفت از مشکلات پیش رو در حوزه سرمایه گذاری هستند، اظهار کرد: دو نکته مطرح است؛ یکی مسئولان که باید حمایت های جدی تربکنند، ما در هر استانی شورای عالی داریم که به ریاست استاندار باید تشکیل شود، امیدواریم پیام این جلسه را به استاندار برسانند که این جلسه به ریاست ایشان تشکیل شود ونکته دوم، خود مردم هستند که ما امروز روحیه تعاونی ضعیفی داریم. فرهنگ باید اصلاح شود ومردم باید روحیه تعاونی را تقویت کنند.

● مردم ومسئولان باید ظرفیت تعاونی ها را جدی بگیرند

در نظام ما به موضوع تعاون در قانون اساسی به طور جدی توجه شده است. رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی با بیان این مطلب، گفت: تعاونی ها به عنوان یک ظرفیت اساسی برای مسائل کشور و راه حلی برای تمامی اقدامات گسترده از اهمیت ویژه ای برخوردارند. اما بدون رودریاستی

خبر

چین

نامه کارگران درباره برنامه هفتم به آیت... جنتی

تسليم انجمن صنفی کارگران طی نامه ای به دبیر شورای نگهبان خواستار توجه بیشتر به مصوبات پیرامون تأمین اجتماعی در برنامه هفتم توسعه به ویژه در زمینه افزایش سن بازنشستگی شد. در بخشی از این نامه آمده است؛ مستحضرید که سازمان تأمین اجتماعی ماحصل دسترنج ما بوده وهست وحق بیمه های پرداختی بر اساس حقوق بنیادین کار و حقوق متعلق به نیروی کار در قالب مشارکت سه جانبه حاصل درآلته آمده است و باید به طور سه جانبه اداره شود؛ ولیکن متأسفانه بر اساس قوانین ومقررات مصوب سنوات قبل، سه جانبه گرایی در اداره سازمان موصوف کم رنگ شده است و متأسفانه در برنامه هفتم توسعه مقرر داشته اند که دولت ووزارتخانه ها دخالت بیشتری در اداره ذخایر واندوخته های سرمایه ای سازمان تأمین اجتماعی داشته باشند که مغایر با بند ۳ سیاست های کلی تأمین اجتماعی است.

کوجه فرنگی ارزان می شود

شهرآرانیوزار رئیس اتحادیه خرده فروشان میوه وتره بار مشهد از کاهش قیمت کوجه فرنگی تا پایان آذرماه خبر داد. حمید آزادی درباره افزایش قیمت کوجه فرنگی در مشهد، اظهار کرد: باتوجه به بارندگی های پانزده روز گذشته کوجه فرنگی کمیاب و قیمت ها افزایشی شد که تا ۲۰آذرماه شاهد کاهش قیمت کوجه فرنگی در بازار خواهیم بود. وی افزود: هم اکنون کوجه فرنگی بوته شیراز و بوشهر کیلویی ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان و کوجه فرنگی گلخانه ای ۵۵ تا ۵۵ هزار تومان به فروش می رسد که نامدت یاد شده تا ۲۰هزار تومان کاهش می یابد.

طرح تولید گوشت قرمز توسط عشایر

ایرنامدیرکل امور عشایر خراسان رضوی گفت: مرحله نخست اجرای طرح تولید گوشت قرمز در قالب عقد قرارداد با ظرفیت ۵۰هزار رأس دام سبک توسط عشایر این استان اجرایی شد. محمدحسین جعفری افزود: طرح تولید گوشت دام سبک عشایر که از مهرماه امسال در سراسر کشور از جمله استان خراسان رضوی کلید خورد، هم اکنون به مرحله اجرایی واغاز پرورش دام در قالب قراردادهای مربوط رسیده است.

عدد

خبر

۲۳۱۳ واحد

اقتصادنیوز اشخاص کل بورس تهران در پایان معاملات دیروز با ۲ هزار و ۳۱۳ واحد کاهش، در ارتفاع ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار و ۱۹۰ واحدی قرار گرفت. دیروز در معاملات بورس تهران بیش از ۶ میلیارد و ۱۹۲ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۵ هزار و ۸۶۹ میلیارد ریال معامله شد.

دخل و خرج

محاسبه مالیات حقوق ۱۴۰۳ به زبان ساده

فراورامحاسبه مالیات حقوق کارمندان برخلاف آنچه در شبکه های اجتماعی منتشر شده، عدد ثابت ۱۰درصد، ۱۵درصد یا ۱۵درصد و ۳۰درصد نیست. برای محاسبه مالیات حقوق کارمندان دستکم پنج پله در نظر گرفته اند. پله اول تا سقف ۱۰میلیون تومان حقوق در ماه است. فرقی ندارد کمتر یا بیشتر از سقف معافیت مالیاتی ۱۰میلیون تومان دریافت کنید، چون به هرحال بابت آن مالیات پرداخت نمی کنید. مازاد درآمد ۱۰میلیون تا سقف ۱۴میلیون، روی پله دوم قرار می گیرد و از آن ۱۰درصد مالیات طلب می کنند. پله بعدی از درآمد ۱۴تا ۲۳میلیون در ماه تشکیل شده و مالیات در این پله بانرخ ۵درصد محاسبه خواهد شد. پله چهارم درباره حقوق ۲۳تا ۲۴میلیون تومان تعریف شده و به آن مالیات بانرخ ۲۰درصدتعلق می گیرد. آخرین پله حقوق بالای ۲۴میلیون است که مالیات ۳۰درصد را شامل می شود.

محاسبه مالیات حقوق رامی توان به راحتی بر اساس همین فرمول پلکانی انجام داد. اگر حقوق ماهیانه شما کمتر از ۱۰میلیون است، مالیاتی پرداخت نمی کنید. فرض کنیم حقوق ۱۵میلیون تومانی دریافت می کنید، قانون ۱۰میلیون از این ۱۵میلیون را معاف از پرداخت مالیات می داند، ۴میلیون رادر پله دوم و یک میلیون باقی مانده رادر پله سوم قرار می دهد. محاسبه مالیات حقوق در پله دوم بانرخ ۱۰درصد و مالیات پله سوم بانرخ ۱۵درصد به شکل جداگانه انجام می شود. یعنی یک ۴۰۰هزار تومان و یک ۱۵۰هزار تومان که روی هر رفته به ۵۵۰هزار تومان می رسد و با عدد یک میلیون و ۵۰۰هزار تومان محاسبه شده در روش غلط، فاصله چشمگیری دارد. مالیات حقوق کارمندی با دریافتی ماهیانه ۲۸میلیون و ۵۰۰هزار تومان، طبق قانون ۵میلیون و ۳۰۰هزار تومان برآورد می شود. این مالیات از جمع ۱۰درصد مالیات متعلق به مازاد ۱۰تا ۱۴میلیون، ۱۵درصد مالیات متعلق به مازاد ۱۴تا ۲۳میلیون، ۲۰درصد مالیات متعلق به مازاد ۲۳تا ۲۴میلیون و ۳۰درصد مالیات متعلق به رقم بالای ۲۴میلیون تشکیل شده که به ترتیب ۴۰۰هزار تومان، یک میلیون و ۳۵۰هزار تومان، ۲میلیون و ۲۰۰هزار تومان و یک میلیون و ۳۵۰هزار تومان هستند. مالیات محاسبه شده در روش غلط، به کل ۲۸میلیون و ۵۰۰هزار تومان حقوق واحتساب ۳۰درصد، معادل عدد شگفت انگیز ۱۱میلیون و ۵۵۰هزار تومان است.

پژوهشگاه تخصصی شهید صدر به تازگی دو کتاب جدید از شاگردان شهید صدر درباره استاد خود، شهید سیدمحمدباقر صدر، منتشرکرده است.

آن گونه که خبرگزاری تسنیم نوشته است، پس از کتاب «شرح صدر» به تازگی دو کتاب «استاد ما» و «آن روزها» از شاگردان شهید صدر منتشر شده است. «استاد ما» ترجمه کتاب «الشهید الصدر، سمو الذات و سمو الموقف» نوشته آیت...سیدکاظم حائری است؛ بااین تفاوت که دراین کتاب، ترجمه دوازده نامه شهید صدر به ایشان برای اولین بار منتشر شده است. افزون براین، گفت وگویی با ایشان و نیز پیام ایشان به نشست «طلایه داران صلح و وحدت اسلامی» در سال ۱۳۹۷که به بیان جنبه های تقریبی و وحدت آفرین اندیشه و سیره شهید صدر می پردازد، به این کتاب افزوده شده است.

همچنین «آن روزها» سومین اثر از مجموعه کتاب های خاطرات شاگردان شهید صدر است که پس از دو کتاب «شرح صدر» و «استاد ما» به بررسی و تبیین شخصیت شهید صدر و سیره او می پردازد. دراین میان، خاطرات آیت ... سیدعلی اکبر حائری، از شاگردان برجسته شهید صدر، از دو جهت دارای اهمیت فراوان است؛ اول اینکه تا آخرین روزهای زندگی شهید صدر و دستگیری این شهید و الامقام و خواهر مظلومش، در نجف اشرف حضور داشت و خود شاهد اتفاقات آن دوره بود و نقل های ایشان از مستندترین نقل ها از آن دوران است؛ دوم آنکه ایشان سال ها و به دستور خود شهید صدر به تدریس کتاب ها و تبیین مبانی آن شهید بزرگوار در حوزه های علمیه پرداخت و گزارش ایشان از دیدگاه ها و اندیشه های استاد شهید ش می تواند یکی از دقیق ترین گزارش ها قلمداد شود.

حواشی کتاب

احسان رضایی در نشست لذت خواندن

اول عاشق شوید بعد کتاب بخوانید

«خواندن دیروز نسبت به امروز تغییر پیدا کرده، همان طور که شرایط دیروز نسبت به امروز دچار تفاوت و دگرگونی هایی شده است، من با دانش آموزان و دانشجویان در ارتباطم و می بینم که آنان کتاب های قطور و چند جلدی را می خوانند و از خواندن این کتاب ها و رفتن به دنیای آن لذت می برند.»

این، بخشی از صحبت های احسان رضایی، نویسنده ای است که شاید به واسطه حضور ثابت در برنامه کتاب باز برای بسیاری

چهره آشنایی باشد.

او به تازگی با حضور در یکی از نشست های ادبی از این گفت که: «بخشی از فروش بازار کتاب داستانی ما مربوط به ادبیات فانتزی است و مخاطب این کتاب ها دانش آموزان دبیرستانی با دانشجویان سال اول و دوم هستند، همین نسلی که می گویم دائم گوشی در دست دارند و غرق در فضای مجازی هستند، علاقه به ادبیات داستانی دارند و کتاب های چند جلدی را در کنار تماشای فیلم و شنیدن پادکست های متفاوت می خوانند. دنیای کلمات، دنیایی است که می توانی خودت باشی.» خبرگزاری ایبنا به نقل از رضایی نوشته است: «خواندن، نوشتن و دنیای کلمه، یکی از مکان هایی است که ما در آن احساس زنده بودن می کنیم؛ به این معنی که آنجا همه چیز واقعی است و کلمات بار معنایی خودشان را دارند، شرافت، شرافت است و شجاعت، شجاعت است. دنیای کلمات دنیایی است که ما می توانیم در آنجا زندگی کنیم و این یک تجربه متفاوت با زندگی معمول و روزمره است؛ اول عاشق شوید بعد کتاب بخوانید.»

زین قنبر

علیرضا حیدری |مدرس ویراستاری

● ناوبراسته

در صورت صدور احتمالی خبری در ارتباط با فعالیت مدارس، اطلاع رسانی خواهیم کرد.

● ویراسته

در صورت صدور خبری درباره تعطیلی مدارس، اطلاع رسانی خواهیم کرد.

📌 نکته

۱. **واژه های اضافی را از نوشته هایمان پاک کنیم.**

۲. **خبر درباره احتمال تعطیلی مدارس بوده است؛ وگرنه فعالیت مدارس به طور طبیعی ادامه دارد.**

#زین_قنبر_پارسی

شماره

اشتباه
۵ آذر ۱۴۰۲
۲۴ شهریور ۱۴۰۲
شماره ۴۰۴

۱۰

فرهنگ و ادبیات

قصه راستگو

یادی از حجت الاسلام والمسلمین محمد حسن راستگو

هم زمان با رونمایی از کتاب تاریخ شفاهی این روحانی مشهدی

مریم محبی

برای بچه های دهه ۶۰ و آن هایی که در آغازین سال های دهه ۷۰ به دنیا آمدند، یکی از چهره های ماندگار و جذاب تلویزیون بود. کسی که با عمامه و عبا پای یک تخته سیاه می ایستاد و با توسل به قصه و معما و جدول و نقاشی، مخاطبانش را حسایی گوش به زنگ نگه می داشت تا در

نهایت بگوید آنچه می خواهد بگوید.

حجت الاسلام محمد حسن راستگو، کسی بود که به واسطه همین سبک و سیاق شخصی که با لحن آرام و کلام خوش آمیخته بود، خیلی ها را پای صحبت های خود نشاند. آذر ۱۴۰۲، سومین آذری است که از مرگ او می گذرد، اما یادش همچنان در بین کوچک و بزرگ گرامی داشته می شود. همین چند روز پیش بود که کتاب تاریخ شفاهی این روحانی و مبلغ دین، در قم رونمایی شد و وسیله ای شد برای یادآوری خاطراتی که او برایشان رقم زد.

کزارش

● عمو راستگو، مبتکر یک سبک و سیاق شخصی

عمو راستگو یا حجت الاسلام محمد حسن راستگو سال ۱۳۳۲ در مشهد به دنیا آمد و آذر ۱۳۹۹ درگذشت. مراسم تشییع پیکر او در قم برگزار شد، اما برای تدفین به زادگاهش یعنی مشهد بازگشت و در نهایت در منطقه خواجه ربیع مشهد تشییع و در قطعه مشاهیر آرامگاه این منطقه به خاک سپرده شد. فعالیت او در حوزه علمیه نیز از شهر خودش، مشهد، آغاز شد و در قم ادامه پیدا کرد. سال دوم دبیرستان نیز به حوزه علمیه مشهد وارد شد، سطح را در مشهد و تتمه سطح و دروس خارج حوزه را در قم گذراند. در خلال همه روزگاری که او با درس و منبر سعی در آموزش مفاهیم دینی به کودکان و نوجوانان داشت، آنچه او را به عنوان یک روحانی و یک مبلغ متفاوت نزد عموم، معرفی کرد، ابتکار او در ارتباط با کودکان و نوجوانان بود. سبک و سیاقی که منحصر به خودش بود و برای مخاطبانش سراسر سرگرمی بود و حال خوب. مخاطبانی که البته فقط کودکان و نوجوانان نبودند و مربیان پرورشی، مراکز تربیت معلم و حوزه های علمیه نیز برای دریافت مباحث آموزشی پای درس و یحث او می نشستند.

● از خانه تا مدرسه و مسجد

مسیری که او برای زندگی خود انتخاب کرد، مسیری بود که در خانواده خود به چشم دیده بود و با آن آشنایی داشت. به گفته یکی از برادرانش او مهارت قصه گویی را از پدر خود آموخته بود. مهدی، برادر کوچک تراو، در گفت وگویی که چندی پیش با روزنامه شهر آرا داشت، خوی و خصلت و موفقیت او را مرهون دیده ها و شنیده ها از پدرش می دانست؛ «تمام مطالب آموزشی پدر به ما با قصه همراه بود و با توجه به آنکه با قرآن مأنوس بود داستان های قرآنی را با لحن شیرین و جذاب برایمان تعریف می کرد. به اعتقاد من حاج محمد حسن قصه گویی را از پدر به ارث برد.» مهارتی که از خانه به مدرسه رسید و از مدرسه به حوزه و مسجد، برادر بزرگ ترش، علی نیز درباره او چنین گفته بود: «مرحوم ذهن خلاقی داشت. تمام کارهایش برای رضای خدا بود و هیچ چشمداشتی از کسی نداشت. او در هر کار و حرفه ای استاد بود. دنیای تفکر بود و بسیار مطالعه می کرد. دغدغه او فقط آموزش بود و برای این راه به کشورهای بسیاری فی سبیل ... سفر کرد. نه تنها به بچه ها آموزش می داد، بلکه معلمان و استادان بسیاری را در این مسیر تربیت کرد.»

● اولین مبلغ دینی در عرصه کودک و نوجوان

حجت الاسلام راستگو کار خود را به صورت غیر رسمی از سال ۱۳۴۳ شروع کرد. آن هم از مدرسه و در جایگاه یک قصه گو برای هم کلاسی ها و هم مدرسه ای هایش. مدتی بعد یعنی سال ۱۳۵۰ و بعد از ورود به حوزه،

فعالیت هایش به مساجد راه یافت و گسترش پیدا کرد. انقلاب که شد، برپایی یکسری برنامه ها را در قالب اردو هایی ادامه داد. از اوایل سال ۱۳۵۸ به دلیل روابط نزدیکی که با آیت ... بهشتی داشت وارد تلویزیون شد و از سال ۱۳۵۹ مدیریت تربیت مدرس و مرکز تبلیغات اسلامی را بر عهده گرفت. وقتی که وارد صداوسیما شد، به علت وجود تنها دو شبکه و به دلیل حضور در برنامه های آموزش دینی برای بچه ها و قصه گویی و طنز، خیلی زود به شهرت رسید. این کارشناس حوزه تعلیم و تربیت، حدود ۳۵ سال برای گروه سنی کودک و نوجوان، برنامه های تلویزیونی اجرا می کرد و به عنوان اولین مبلغ دینی در عرصه کودک و نوجوان در زمره روحانیون پرکار و محبوب شناخته می شد. البته حیطه فعالیت های او فراتر از شهر و کشور خود بود و به عرصه بین المللی نیز رسید. او در کشورهای آسیایی، آفریقایی و اروپایی نیز به اجرای برنامه پرداخته بود. آن گونه که حجت الاسلام حسین حقیقت، مسئول مرکز آموزش های کاربردی دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم، در گفت وگویی خاطرنشان کرده بود، راستگو هم در قم و هم در شهرستان ها، طلبه های بسیاری را آموزش داد. به گونه ای که بیش از ۷ هزار طلبه مرد و زن در سراسر کشور تحت تعلیم ایشان بودند.

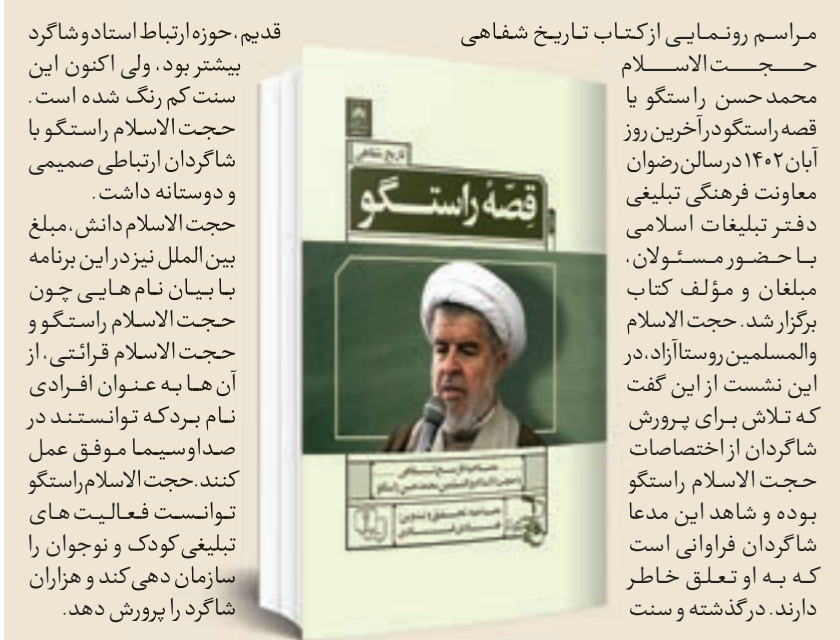
● خود خود واقعی اش

اما چگونه می شود که از میان تعداد زیادی از میغان و روحانیانی که در زمینه ترویج مباحث دینی فعالیت می کنند، یک نفر چون راستگو به سرعت هم به معروفیت می رسد و هم محبوبیت؟ یکی از نکاتی که در بیان ویژگی های او از زبان دوست و آشنا و حتی صراف مخاطبان برنامه های او همیشه بیان شده است، بدون ژست و ادا بودن او است و به تعبیری دیگر، اینکه حتی وقتی مقابل دوربین می ایستاد نیز کاملاً خودش بود و نقشی بازی نمی کرد. صحبتی که به نظر با اتکا به صحبت های دخترش، می توان مهر تأییدی بر آن زد. دخترش در بیان خاطراتش از این می گوید که همه مناسبت های اعیاد و جشن های ولادت ائمه را در کانون خانواده خود گرمی می داشتند و در قالب نمایش، برنامه هایی را به این مناسبت اجرا می کردند و بعد، ذاقیقی هم پای صحبت های پدری می نشستند و به قول خودش: «بدر به شکل عملی «یجزون لحزننا و یفرحون لفرحنا» را در منزل پیاده می کرد.»

● حیف شد که رفت

البته بیان خاطرات از او صرفاً به بیان همین نکات محدود نمی شود و جزئیات جالب تری هم وجود دارد. مصطفی رحماندوست در بخشی از یادداشتی

«قصه راستگو» در قم رونمایی شد

مراسم رونمایی از کتاب تاریخ شفاهی حجت الاسلام محمد حسن راستگو با حضور مسئولان، مبلغان و مؤلف کتاب برگزار شد. حجت الاسلام والمسلمین روستا آزاد، در این نشست از این گفت که تلاش برای پرورش شاگردان از اختصاصات حجت الاسلام راستگو بوده و شاهد این مدعا شاگردان فراوانی است که به او تعلق خاطر دارند. در گذشته و سنت

طرح: آرستین صافی اشپوراز

که بعد از مرگ او نوشت از این گفت که: «با هم دوست شدیم. خیلی هم دعا می کردیم، چون اختلاف سلیقه داشتیم.

همدیگر را دوست داشتیم. مراد عوت می کرد برای طلبه های نوآموز کلاس هایش ادبیات کودکان یا قصه گویی درس بدهم. به خانه هم می رفتیم. در روزگاری که بازی های کامپیوتری جرم بود، با هم تا صبح آتاری و ... بازی می کردیم. جزاین روزگار اخیر که پس از درگذشت ناگهانی همسرش، دل و دماغی نداشت، با هم زیاد درد دل می کردیم و به خاطر اختلاف سلیقه های سیاسی و مذهبی، به پرو پای هم می پیچیدیم. حیف شد که رفت. حالا حالا جای کار داشت. این سال های اخیر خیلی اذیتش کردند. [...] آگارش به آنجا رسید که محتاج کار شده بود.

بی معرفت ها حتی بعضی از شاگردانش چوب لای چرخش می گذاشتند. «حجت الاسلام و المسلمین محمدرضا نوراللهیان، استاد دانشگاه تربیت مدرس به اجرای مرحوم راستگو در صداوسیما اشکال تراشی می شد تا اینکه روزی بنا شد در اتاق رئیس رادیو و تلویزیون برنامه ای اجرا کند، از او خواسته شد بدون عمامه این برنامه را اجرا نماید که راستگو نمی پذیرد و انصراف می دهد تا اینکه بزرگانی که راستگو برایشان شناخته شده بود وساطت کردند و پای او به شبکه باز شد.»

● زنده شدن خاطرات راستگو در فضای مجازی

خبر درگذشت او که منتشر شد، نامش یکی از هشتگ های پرکاربرد در شبکه های اجتماعی شد. کاربران فضای مجازی نسبت به خبر درگذشت او ابراز ناراحتی کردند و شروع کردند به مرور خاطراتی که از او داشتند. یک نفر نوشته بود: «حجت الاسلام راستگو را نسل دهه ۵۰ و ۶۰ خوب می شناسند. روحانی شیرین سخن، خوش گفتار، صاف و صادق و دوست بچه ها و بزرگ ترها ... بسیاری از لطایف، شوخ طبعی ها، نوشتن عجیب اسامی و نقاشی خط هایش را به یاد داریم. نماد روحانی مردمی، دوست داشتنی و معلم بچه ها. خدایش رحمت کند.» و دیگری گفته بود: «چند سالت بود فهمیدی دین همش غم و غصه نیست؟» کاربری دیگر چنین نوشت که: «دهه شصتی نیستم، ولی به بار به طریقی برای اولین و آخرین بار پای منبر حاج آقا راستگو نشستم و در اون سن بچگی فوق العاده جذابیت داشت برام.» کاربر دیگری نیز چنین از او یاد کرده بود: «یک روحانی واقعی، یک مربی مبتکر و یک مبلغ دلسوز را از دست دادیم.»

در جوایز ادبی شرکت کنیم یا نه؟

زنند. واقعیت این است که همان قدر که شبهه ناراستی و حق کشی در اتفاق های ادبی وجود دارد، امکان تحقق حرکتی عادلانه و درخور نیز هست. اگر عاملان جشنواره ای به درستی و از سر عدل و انصاف و شایستگی کارشان را صورت دهند می توانند اتفاقات نغز و پستندیده ای را رقم بزنند.

از تشویق و ترغیب شرکت کنندگان به جدیت بیشتر در امر نوشتن تا گشودن گرهِ های زندگی آن ها (مثلاً برنده یک رقابت ادبی می تواند مبلغ نقدی پاداش خود را به زخم های زندگی اش بزند یا اگر زیر بار مشکلات رنگ به رنگ روزگار کمر خُم کرده، دست کم زمانی کوتاه حال خوب نصیبش شود). آیا همین ها کافی نیست تا نویسنده ای اثرش را برای فلان جایزه ادبی – که البته با باورها و جهان بینی اش تضادی ندارد – بفرستد و از مواهب احتمالی آن بهره مند شود؟ «نیش قلم» این شماره با نوش نیز همراه بود و اگر این خارج شدن از مسیر، بتواند به خواننده این یادداشت کمک کند، به باور نگارنده اتفاق مثبتی روی داده است.

منتقدان هم برپیراه نمی گویند. تردیدی نیست که در مواردی، این روابط است که جای ضوابط جشنواره از سر بدسیلیگی رای ناصوابی به داستانی بدهد و حتی دور از ذهن نیست که اصلاً آقا یا خانم داور دانش درخوری در زمینه ادبیات داستانی نداشته باشد و با این همه، وصله غرض ورزی به این افراد نچسبد (اگرچه انتخاب داوران نالایق جای نکوهش دارد)؛ همچنین محتمل است بدگمانی به جوایز و جشنواره های ادبی برآمده از آگاهی نباشد یا برخاسته از خصومت های شخصی باشد؛ برای نمونه، داستان نویسی اعتقاد داشته داستانش شایسته کسب عنوان برتر فلان رویداد ادبی است و با انتخاب نشدنش بنای انتقاد و شکایت را می گذارد، چه بسا شخص منتقد در موضع نادرستی ایستاده باشد و اساساً بر خلاف پنداشت او داستانش شایستگی رتبه آوردن و مورد توجه ارزیابان واقع شدن را نداشته است و کسانی دیگر با بت اختلاف شان با دست اندکاران رویداد ادبی منظر به دنبال عیب جویی و اشکال تراشی اند! از سوی دیگر،

داشته باشد و انواع دیگر قلم زدن را، هر قدر والا و هنرمندانه، نادیده بگیرند. شاید داور جشنواره از سر بدسیلیگی رای ناصوابی به داستانی بدهد و حتی دور از ذهن نیست که اصلاً آقا یا خانم داور دانش درخوری در زمینه ادبیات داستانی نداشته باشد و با این همه، وصله غرض ورزی به این افراد نچسبد (اگرچه انتخاب داوران نالایق جای نکوهش دارد)؛ همچنین محتمل است بدگمانی به جوایز و جشنواره های ادبی برآمده از آگاهی نباشد یا برخاسته از خصومت های شخصی باشد؛ برای نمونه، داستان نویسی اعتقاد داشته داستانش شایسته کسب عنوان برتر فلان رویداد ادبی است و با انتخاب نشدنش بنای انتقاد و شکایت را می گذارد، چه بسا شخص منتقد در موضع نادرستی ایستاده باشد و اساساً بر خلاف پنداشت او داستانش شایستگی رتبه آوردن و مورد توجه ارزیابان واقع شدن را نداشته است و کسانی دیگر با بت اختلاف شان با دست اندکاران رویداد ادبی منظر به دنبال عیب جویی و اشکال تراشی اند! از سوی دیگر،

شادفر

کوکو سبزی همیشه طرف داران خودش را دارد. حالا اگر این غذای خوشمزه با مرغ همراه شود هم یک وعده پروتئینی مفید و هم یک انتخاب عالی برای مهمانی‌ها محسوب می‌شود. پخت این کوکو با فیله مرغ است و شما می‌توانید از فیله مرغ نواری یا مکعبی استفاده کنید. همچنین می‌توانید در پخت آن از مواد غذایی متنوع بهره ببرید و غذایی باب میل آن‌هایی که ناهار و شام‌های نانی دوست دارند، تهیه کنید.

مواد لازم (۴ تا ۶ نفر)

- سینه مرغ، یک تکه
- تخم مرغ، ۵ عدد
- سبزی کوکویی، یک کیلوگرم
- مغزگردو، ۲ قاشق غذاخوری
- زرشک، یک قاشق غذاخوری
- زعفران دم‌کرده، یک قاشق غذاخوری
- پیاز یک عدد
- پاپریکا و پودر سیر، به مقدار کافی
- نمک و فلفل سیاه، به مقدار کافی
- زردچوبه و روغن، به مقدار کافی

دستور پخت

- ابتدا سینه مرغ را به صورت رشته‌های باریک برش می‌زنیم و داخل یک کاسه مناسب می‌ریزیم. زعفران دم‌کرده، پودر پاپریکا، پودر سیر، نمک و فلفل سیاه را به آن اضافه می‌کنیم.
- پیاز را خالصی درشت و به مواد قبلی اضافه می‌کنیم. پس از اینکه مواد را به خوبی ترکیب کردیم، روی کاسه را با سلفون می‌پوشانیم و دو ساعت در یخچال می‌گذاریم تا گوشت مرغ طعم دار شود.
- سبزی کوکویی را خرد می‌کنیم. سپس با کمی روغن داخل یک تابه مناسب تفت می‌دهیم. سبزی‌ها را داخل یک کاسه مناسب می‌ریزیم و صبر می‌کنیم تا کامل خنک شود. تخم مرغ‌ها را می‌شکنیم و همراه با مقداری نمک، فلفل سیاه و زردچوبه به کاسه اضافه می‌کنیم.
- در این مرحله کوکو را مانند همیشه درست می‌کنیم. روی لایه نخست، زرشک و مغزگردو پخش می‌کنیم. سپس باقی‌مانده سبزی کوکویی را روی زرشک و گردوم می‌ریزیم و آن را با پشت قاشق صاف می‌کنیم. در ادامه تکه‌های گوشت مرغ را به شکل دل‌خواه روی سبزی کوکویی قرار می‌دهیم.
- اکنون کوکو باید کامل سرخ شود و خودش را بگیرد. سپس به آرامی آن را برمی‌گردانیم تا سمت دیگر کوکو هم سرخ شود.

کالری شمار

ماده غذایی	اندازه	میزان انرژی
تخم مرغ خام	یک عدد متوسط	۶۵ کالری
سینه مرغ	۱۰۰ گرم	۱۹۵ کالری
سبزی کوکو	۱۰۰ گرم	۲۲ کالری
مغزگردو	یک عدد	۲۶ کالری
پیاز خام	۱۰۰ گرم	۴۰ کالری
زعفران	۱۰۰ گرم	۳۱۰ کالری
فلفل پاپریکا	۱۰۰ گرم	۴۰ کالری
زردچوبه	۱۰۰ گرم	۳۱۲ کالری

نکته روز

خلاقانه سامان دهی کنیم

شادفر

وقتی فضای کمی در خانه داشته باشیم مجبوریم لوازم را با استفاده از روش‌های خاص در همان فضای محدود بگنجانیم. به همین منظور بهتر است کمی خلاقیت به خرج دهیم.

- آستین پیراهن‌های آویزان در کمد را درون جیب‌های پیراهن یا به صورت خم از آرنج، روی یقه قرار دهید.
- برای مرتب کردن جوراب‌ها و دستکش‌ها از سبد‌های حصیری یا تقسیم‌کننده‌های پارچه‌ای استفاده کنید.
- بر اساس جنس لباس، شیوه‌تای مشخصی در نظر بگیرید. برای نمونه شلوارهای جین را بهتر است با روش تای مربعی جمع کنید تا تکران چروک شدنشان نباشد
- یانتیشرت‌های پنبه‌ای را لوله‌ای و فشرده تا کنید تا در کنار اشغال فضای کم در یک نگاه، همه لباس‌هایش چشمتان باشند و بتوانید تیشرت دل‌خواه را بیابید.
- لباس‌های کوچک مانند کلاه، شال و جوراب‌های فصلی را در یک سبد مخصوص بگذارید و در قسمتی از کمد قرار دهید که مستقیم در دید نباشد.
- اگر لباس‌های فصلی جای مشخصی در کمدتان ندارند در گوشه‌هایی که دور از دست هستند جایی پیدا کنید تا سبب آشفتنی و بی‌نظمی کمد لباس نشوند.
- می‌توانید کیف‌ها را با استفاده از آویزهای کوچک چسبی که روی قسمت داخلی در کمد نصب می‌شوند، سرو سامان دهید.
- جعبه‌های اکریلیک مناسب کشش‌هایی است که کمتر استفاده می‌کنید.
- هر کثرو را به یک دسته از لباس‌ها اختصاص دهید. با این روش می‌دانید برای برداشتن لباس دل‌خواهتان سراغ کدام کشور بروید.

باشد وقتی دیگر

خیلی‌ها با اهمال‌کاری فرصت‌های زیادی را در زندگی از دست می‌دهند، اما روش‌های مقابله با این عادت ریشه‌دار کدام هستند؟

سمیرا شاهیان | وقت‌هایی که امتحان دارم دائم درس خواندن را از ساعتی به ساعت دیگر موکول می‌کنم. با اینکه در خواب و بیداری دل شوره‌اش را دارم، ولی کار مفیدی انجام نمی‌دهم. گاهی هم یکی دو صفحه را می‌خوانم و بقیه‌اش را به وقتی دیگر موکول می‌کنم و با خودم می‌گویم بعد از ناهار که می‌خورم سست می‌شوم و دوباره با خودم می‌گویم یک ساعت بخوابم. بعد شروع می‌کنم. بهانه همه این تعلل‌ها هم این است که می‌خواهم کارم را در وقت مناسب و با دقت و تمرکز کافی انجام دهم. به این ترتیب تا دقیقه ۹ از کارهای مهمم سرپا می‌زنم و آن‌ها را از وقتی به وقت دیگر موکول می‌کنم. با اینکه آدم کم‌روبی هستم و نمی‌خواهم دیگران سرزنش‌م کنند، ولی باز هم عاملی اجازه نمی‌دهد کارهایم را به بعد موکول نکنم. در بیشتر امور همین‌طور هستم. فرقی ندارد درس خواندن باشد یا انجام یک کار اداری. حتی وقتی در گروه خانوادگی می‌خواهم تولید یا موفقیتی یکی از اعضا را تبریک بگویم، دائم می‌گویم باشد سر فرصت که پیامی بفرستم. ولی باز هم نمی‌شود. دائم به خودم می‌گویم وقت هست. اگر قرار است ساعت ۶ جایی باشم، از قبل برنامه‌ریزی می‌کنم که ساعت پنج و نیم راه بیفتم. درست به ساعت مقرر که می‌رسد می‌گویم دیر نمی‌شود یک ربع دیگر هم راه بیفتم، می‌رسم.

بدون شک شما هم آدم‌هایی را که اهمال‌کاری می‌کنند دیده‌اید. اهمال‌کاری در افراد یک عادت ریشه‌دار است و همان‌طور که در یک شب به وجود نمی‌آید، در یک شب هم درمان نمی‌شود بلکه نیاز به بررسی دلایل رفتاری افراد دارد. موضوعی که دغدغه خیلی‌هاست و ما می‌خواهیم در همین باره با سیده نسرين موسوی نیا، روان‌شناس، بیشتر صحبت کنیم.

نه گفتن به کارهای ضروری

افراد اهمال‌کار ساعت‌های زیادی خودشان را مشغول کارهای کم‌اولویت مانند گشت‌وگذار در شبکه‌های اجتماعی، بازگردی و خریدهای مجازی می‌کنند و کارهای ضروری‌شان را تا آخرین مهلت به تعویق می‌اندازند. اهمال‌کارها این عادت را با توجه‌های مختلفی در خود تقویت می‌کنند و برای آینده شغلی، تحصیل و زندگی‌شان مشکلات جدی‌ای به وجود می‌آورند. برای نمونه یک خانم خانه‌دار به بهانه تلفن‌زدن به دوست و آشنا کارهای روزانه یا حتی آشپزی را به تعویق می‌اندازد و به دنبال آن نارضایتی همسر و فرزندان و اضطراب زیادی را به جان می‌خرد.

تنبلی یا اهمال‌کاری؟

نمی‌توانیم بگوییم تنبلی و به تعویق انداختن کارها یکی هستند. تنبلی ناشی از بی‌علاقگی و بی‌تحریکی است و به این دلیل فرد تنبل مایل به انجام کارهایش نیست، ولی اهمال‌کاری فرایند فعالی است که در آن فرد انتخاب می‌کند به جای کار ضروری و اولویت‌دارش، کار کم‌اهمیت دیگری را انجام دهد. شخصیت‌هایی که اهمال‌کار هستند موقعیت‌های خوب را به راحتی از دست می‌دهند و پس از آن دچار احساس گناه می‌شوند. به دلیل همین احساس گناه، بهره‌وری این افراد کم می‌شود و به هدف‌هایی که برای خود تعیین کرده‌اند، نمی‌رسند.

ریشه‌های رفتاری اهمال‌کاری

فرد اهمال‌کار برای اینکه بداند این عادت مخربش از کجا ناشی می‌شود باید حوصله به خرج بدهد و با کمک روان‌شناس و بررسی عمیق رفتارهایش به ریشه‌های اصلی به تعویق انداختن کارهایش برسد. به طور کلی چند مقوله، اهمال‌کاری در افراد را سبب می‌شوند.

اعتماد به نفس پایین

افراد با اعتماد به نفس پایین، احساس توانمندی ندارند. از این رو آن‌قدر کارهایشان را به تعویق می‌اندازند تا فرصت‌ها را از دست بدهند.

اضطراب بالا

اضطراب بالا برای فرد در کاری مانند آزمون شهری‌گواهی‌نامه، کافی است تا آن‌کار را به تعویق بیندازد.

بی‌مدیریتی

افرادی که برای به نتیجه رسیدن کارهایشان برنامه‌ریزی نمی‌کنند و ساختارها را بلد نیستند و از شروع تا پایان کار مرحله‌ای برای خود در نظر نمی‌گیرند، اهمال‌کار هستند.

بی‌انگیزی

افراد اهمال‌کار توانایی ایجاد انگیزه در خود برای انجام دادن یک کار ضروری را ندارند. درست است که بعضی از کارها ناخوشایند است، ولی ضرورت انجام آن می‌طلبد که در خود انگیزه به وجود بیاوریم.

دو دسته اهمال‌کننده

منفعل

انجام دادن کارها برای اهمال‌کننده‌های منفعل مشکل است. زیرا ذهن ساختارمند و خلاق ندارند.

فعال

اهمال‌کننده‌های فعال با تکیه به یک باور اشتباه خود خواسته کارهایشان را به تعویق می‌اندازند، به باور این افراد در دقیقه ۹ بهره‌وری‌شان در انجام کارها بیشتر است.

توجیه‌های اشتباهی

افراد اهمال‌کار لذت‌های آنی را ترجیح می‌دهند و حوصله ندارند روی کاری متمرکز شوند. به همین دلیل برخی باورهای اشتباه به کمک اهمال‌کارهایم ایند و بازوی کمکی توجیه‌هایشان می‌شوند. اگر افراد با این باورهای اشتباه از انجام دادن کارهای ضروری‌شان سرپا می‌زنند و دائم می‌خواهند با بهانه‌های مختلف برای خود وقت بخرند، بدون شک اهمال‌کار هستند.

- وقتی تمرکز داشتم در زمان مناسب انجام می‌دهم.
- توانایی‌اش را دارم، روز آخر انجام می‌دهم.
- وقتی تماشش می‌کنم که بخوام تحویل دهم، این طوری فوری کارم پیش می‌رود.
- روش انجامش را نمی‌دانم (ناشی از نداشتن ذهن خلاق).
- کار دیگری به نفعم است و آن را انجام می‌دهم.

ارتباط نزدیک اهمال‌کاری با نشخوار فکری

افراد ای که نشخوار فکری دارند، گفت‌وگوهای درونی سبب می‌شوند افکار منفی به سمت آن‌ها هجوم بیاورد و انرژی منفی‌شان زیاد شود. به این ترتیب روی بُعد منفی کار متمرکز می‌شوند و به خاطر هراسی که از شکست دارند کارهایشان را به تعویق می‌اندازند.

ارتباط نزدیک اهمال‌کاری با افسردگی

اهمال‌کاری در افرادی که دچار آسیب‌های روانی از جمله افسردگی و اختلال وسواس فکری-عملی OCD هستند، زیاد است. این افراد تمایل به بلاتکلیفی دارند و پرونده کارهای نیمه‌تمام بسیاری در ذهنشان باز است.

ضد گلوله شدن در برابر اهمال‌کاری

برای مقابله با عادت اهمال‌کاری ابتدا باید تشخیص بدهیم که کارهایمان را به تعویق می‌اندازیم. برای نمونه اگر در فهرست کارهایمان، یک مورد مدت‌هاست باقی‌مانده است یا اگر ابتدای روزمان را با کارهای معمولی و کم‌اولویت شروع می‌کنیم معلوم است که اهمال‌کار هستیم. اهمال‌کاری در افراد ریشه‌دار است و مقابله با آن هم نیاز به خویشتن‌داری دارد. اگر افراد اهمال‌کار بخواهند تحولی در خودشان ایجاد کنند نیاز است روش‌های مقابله با آن را بیاموزند.

روی انجام دادن کار متمرکز شویم

معمولاً اول صبح‌ها یا آغاز هفته بیشتر افراد انرژی و انگیزه بیشتری برای انجام کارها دارند. بنابراین بهتر است موفقیت‌نهایی‌ای را که قرار است به آن دست یابیم، تصویرسازی کنیم و کارها را به آینده موکول نکنیم. در این مسیر هم مثبت‌گرا باشیم.

برای کارمان زمان تعیین کنیم

گاهی به دلیل اینکه زمان انجام کارهایمان را نمی‌سنجیم، زبان می‌بینیم فرض کنید برای انجام دادن پروژه‌ای نصف روز زمان نیاز است، ولی ما آن را ساد ۵ دقیقه ایم و دیر دست به کار شده‌ایم. از طرفی برای به نتیجه رساندن کار هم باید مدیریت زمان داشته باشیم. برای نمونه بگوییم تا ظهر این کار را به پایان می‌رسانم.

به خودمان قول پاداش دهیم

کار دل‌خواهی را که معمولاً مایل هستیم به

کارهای ضروری خود ترجیح دهیم، به عنوان پاداش برای خود تعیین کنیم. یعنی مغز را به طور ارادی وادار به انجام کار کنیم. برای نمونه اگر می‌خواهیم یادداشت‌نمان باشیم به خود وعده بدهیم وقتی کار اولویت‌دارمان تمام شد، به دیدار دوستان برویم و اگر هم انجام ندادیم پاداش را بگذاریم برای وقتی که به وعده‌مان عمل کردیم. با این شیوه مغز به صورت ناخودآگاه شرطی می‌شود.

در گروه‌های خودیاری عضو شویم

ممکن است دوست صمیمی‌مان هم مانند ما اهمال‌کار باشد از این‌رو می‌توانیم هم‌انگیزه شویم و با روش‌های حضوری یا برخط برای مقابله با این

عادت مخرب با هم برنامه‌ریزی کنیم. همچنین می‌توانیم گروه‌های بزرگ‌تر تشکیل دهیم و هم‌هدف شویم. البته در عادت‌های رفتاری لازم است از کارهای کوچک به بزرگ پیش برویم.

استفاده از رسانه‌های اجتماعی را کنترل کنیم

به خودمان بگوییم ابتدا این کار را انجام می‌دهم و بعد تلویزیون می‌بینم یا با گوشی کار می‌کنم. با

این شیوه روی موضوع اصلی متمرکز می‌شویم و سرساعت مشخص هم دست‌ازکار می‌کشیم.

رها کردن کارهای اضافه را یاد بگیریم

بسنجیم اگر کدام کار را متوقف کنیم بهتر می‌توانیم به کار اصلی بپردازیم. فراموش نکنیم اگر به خودمان غلبه نکنیم مغلوب خودمان می‌شویم.

خیرات مادرانه برای مادران رنج دیده

بانی ساخت اقامتگاه بیمارستان کودکان «اکبر»، بانویی است که سرگردانی مادران بی جاومکان را دیده بود

گزارش
روز

نغمه
نورانه کار
تکمیل
کار

«شب اول که پسرم به دلیل مشکل ریوی در آی سی یو بستری شد، این قدر وقت چرت زدن سرم به لبه تختش خورد که هنوز بعد از چند روز دردمی کند، مثل دفعات قبل همان جا مانده بودم، چون بچه من بیماری سی پی (فلج مغزی) است و مدام بی قراری می کند و باید کنارش بنشینم و مراقبش باشم که به چیزی دست نزند. فکر می کردم باز مثل هر بار موقع استراحت یا نماز، داخل نمازخانه کمی می نشینم و برمی گردم کنار تخت پسرم، اما پرستار گفت نامه می دهند که بروم اقامتگاه.» نشستن روی صندلی بخش مراقبت های ویژه فرصت کوتاهی دارد، مادر باید جایی برود که دو ساعت بعد برگردد، قبلی ها به جز صندلی های سالن انتظار یا نمازخانه انتخاب دیگری نداشتند؛ اما اومی تواند به همان غم سنگینی که روی دلش نشسته است، راه بیفتد به سوی اتاقی که تختی در آنجا دارد و می تواند سرش را روی بالش ت بگذارد و یک دل سیر به حال خودش اشک بریزد یا دقایقی کمرش را صاف کند تا به محض اطلاع پرستار، باز کنار دخترش برگردد. بیمارستان فوق تخصصی کودکان اکبر، میزبان مادران زیادی است که ناگزیر روزها و شب های بسیاری را کنار تخت فرزندشان می گذرانند. تا همین چند وقت پیش بیمارستان پر بود از مادرانی که در حیطات بیمارستان، روی صندلی یا گوشه ای از نمازخانه کز می کردند تا زمان بگذرد؛ اما حالا به لطف یک مادر خیر، اقامتگاه دارند. فقط آن ها که تجربه کرده اند، آرامش وجود چنین مکانی را در آن وضع می فهمند و بس.

اورژانس بیمارستان کودکان اکبر ساخته شده است، تخت ها مرتب اند و در اتاق ها باز است. هیچ مادری آنجا نیست. «الان ساعت ویزیت دکترهاست. مادران رفته اند آی سی یو.» این را خانمی که مسئول پذیرش مادران است، می گوید. نیم ساعتی می گذرد، چندتایی از آن ها برمی گردند. نیازی نیست برای شرح حال و روزشان تلاش کنید. خستگی و غم انگار به چهره شان دوخته شده است، شاید هم درماندگی باشد از درمان هایی که اثرش را نمی دانند یا زمان نامعلوم ترخیص که مانند در آن فضا را رنج آورتر می کند؛ اما با حس مادرانه همچنان به امید

مدیریت آرامش در اقامتگاه

«این بیمارستان چهار آی سی یو دارد که هرکدام بین دوازده تا شانزده کودک را بستری می کنند. بیشتر روزها تخت هایشان پر است، چون بیماران ما بیشتر از اینکه مشغدی باشند، اهل شهرهای دیگر و کشورهای همسایه هستند. مادری که فرزند بستری در بخش مراقبت های ویژه دارد، می تواند با معرفی نامه در اقامتگاه ساکن شود، برای مدتی نامحدود.» این توضیحات را از زبان زهرا تاج پور می شنویم، کارمند بیمارستان که از زمان افتتاح اقامتگاه مسئول پذیرش مادران و رسیدگی به امور آنان است. زبان صحبت کردن با مادران را بلد است و در عین باغصه هایشان، از آن ها می خواهد طوری رفتار کنند که شرایط این کنارهم ماندن تحمل پذیر باشد، در حالی که اوضاع سخت قبل از آن را به یاد دارد: «قبل از این یک اتاق بزرگ تر از ۳۰ در کنار بخش مراقبت های ویژه داشتیم. همه امکاناتش چند مبل بود که مادران باید روی همان ها استراحت می کردند. با همان وضعیت هم همیشه سی چهل نفر همان جا روز و شب می گذرانند. وضعیت سختی بود، نه سرویس بهداشتی داشت و نه حتی شیرآب، اما حالا

چنگ می زنند. مادر فرزند ده ساله لحظه ورود و رویارویی اش با آن فضا را با هیجان و چهره ای که حالا لبخند روی زردی اش را پوشانده است، شرح می دهد: اسم بانومریم را که روی تابلو دیدم، فقط به جانش صلوات فرستادم. با خودم گفتم چه خانم خوبی که چنین جایی برای مادران ساخته است. هربار که می روم و می آیم، برای سلامتی اش آیه الکرسی می خوانم. به دخترم هم یادآوری کردم هربار به جانش دعا کند. وقتی دانست جایی برای خوابیدن و استراحت هست، دخترش را هم خبر کرد که برای کمک به او از قوجان بیاید، هربار تنها می آمد، گاهی شوهرم هم می آمد، اما باید داخل خودرو یا روی صندلی های انتظار می خوابیدم. مجبور بودم یکسره کنار پسرم بنشینم تا به آنژیوتک دست نزنند یا بی قراری نکند؛ اما حالا دختر هفده ساله ام را آورده ام که همراه با هم از او مراقبت کنیم. یک تخت متعلق به ماست که یا دخترم روی آن استراحت می کند یا من. نوبتی در رفت و آمدمیم. همان دو ساعتی که برای استراحت می آیم اینجا، مثل این است که هزار ساعت خوابیده ام. دوباره جان می گیرم انگار. نگرانی اش علاوه بر خستگی از انتظاها از چیز دیگری هم هست: خیلی خوب است که همین جا صبحانه و ناهار می خوریم و مجبور نیستیم جلو مریض یا بقیه همراهان غذا بخوریم. دل مادر بر نمی دارد که مقابل چشم بچه اش غذا بخورد و او تماشا کند. حالا غذا هم از گلویمان راحت تر پایین می رود. برای من این اقامتگاه مثل هتل یا مسافرخانه است.

رنج دوری و نعمت اقامتگاه
آمد است وسیله ای بردارد و برگردد کنار پسرش. در همان چند دقیقه می گوید: پسرم عمل پیوند مری داشته است. روز دوم آبان بستری شد و سوم آبان عمل پیوند انجام داد. عملش موفقیت آمیز بوده است، اما نمی دانم تا چه وقت بستری می ماند. این دلهره و انتظار روزهای خوش، بعد از اتفاق یک سال گذشته است، بعد از روزی که یزدان سه ساله تیرک

خورده بود. در آن اتفاق، مری از بین رفته بود و از یارسال کارشان رفتن و آمدن از تربت حیدریه به مشهد بود: «اوایل، هفته ای یک بار می آمدم مشهد. از شنیه تا سه شنبه بستری بود. آندسکوپ می کردند و برمی گشتیم.» برای مادری که روز و شب یک سال بیمارستان را دیده، یک رنج بزرگ دوری از خانه است. اما اقامت در اینجا برایش نعمتی بوده است: برای مادرهایی که اینجا هستند، اصلا زمان نمی گذرد، به ویژه وقتی قرار است وقت را با نشستن بگذرانید. مادران گاهی فقط یک فضای یک متری می خواستند که پاهایشان را دراز کنند، اما فضایی نبود.

همان قدیمی اقامتگاه، مادر دیگری است که از دو ماه پیش، پسرش در بخش مراقبت های ویژه بستری است. مسئول اقامتگاه دنبالش می گردد تا شرح ماجرا را برایش تعریف کند، برای اثبات اینکه از یک روز تا سه ماه مادر مقیم داشته اند. مادر می گوید: پسرم نه ساله است و برایش تشخیص تومور مخچه داده اند. پسرم، هم گاوآز (تغذیه بیمار با لوله) استفاده می کند و هم به تعویض پوشک نیاز دارد. برای همین، اگرچه مشغدی هستیم، باید مدام اینجا بمانم و کارهایش را انجام دهم. دفعات قبل برای یک استراحت کوتاه می رفتم خانه، اما حالا

در اقامتگاه می مانم. نباید در بخش مراقبت های ویژه، فرد دیگری حضور داشته باشد، اما این ماجرا در بیمارستان کودکان کمی متفاوت است. بعضی بچه ها شیر خوارند و به حضور مداوم مادر نیاز است. بعضی بچه ها هم بی قراری می کنند و به این دلایل، به مادران اجازه می دهند با لباس مناسب در مدت های کوتاه و متناوب کنار فرزند خود باشند.

محمدی پس از حضور در چند بیمارستان دیگر می تواند تجربیات سختش را با حضور در اقامتگاه مادران این بیمارستان مقایسه کند: من چند بیمارستان دولتی دیگر را هم دیده ام که مادران چه وضع سختی دارند. چند وقتی پسرم در بیمارستان موسی بن جعفر^(۲) بستری بود. فقط سه تخت برای سی مادر گذاشته بودند. از مادری که تازه را میمان کرده بود تا مادر کودکان بزرگ تر همگی کنار هم در یک اتاق کوچک سر می کردند. هر روز بحث و دعوا بینشان بود. اینجا را که دیدم، گفتم خدا به بانی اش خیر بدهد، چون مادران اینجا در آسایش

می لرزید. می گفتم خدا یا این مادرها

با دیدن رنج مادران، خیر شد

«دخترم نذر کرده است اگر سلامتی ام را به دست بیاورم، هرسال به تعداد سال های عمرم میزم و نیمکت بخرد و برای مدارس مناطق محروم سیستان و بلوچستان بفرستد. دوسه سالی است این رویه را پیش گرفته است. امسال ۸۲ تا فرستاده بود به حساب تولد هشتاد و دو سالگی ام. به دخترانم بارها گفته ام اگر پولی داشتید، در زنده بودن تن کار خیر کنید که به چشم خودتان خوش حالی مردم را ببینید». وقتی از شادی قلبی مادرانی می گویم که در اقامتگاه چه حس حالی دارند و چقدر دعاایش می کنند، بغض می کند، شاید هم اشکی به چشمانش آمده باشد که دیده نمی شود؛ اما صدایش تغییر می کند؛ من قابل این حرف ها نیستم دخترم. وقتی این ها را به من می گویند، انگار توی آسمان هستم. از خدا ممنونم برای این لطفی که من کرد. این هالطف شما و آن مادران است. خیلی دوست دارم حالشان را ببرسم و آن ها را از نزدیک ببینم. پایان مکالمه تلفنی ما با خوش حالی وصف نشدنی بانومریم و تأکید بر این جمله که «اگر عمری داشته باشم و پولی دستم بیاید، با هم همین کار را خواهیم کرد»، همراه است.

هستند.

نوع کار خیری که واقف انجام داده، برایش هم عجیب است هم باعث شگفتی که چند بار بین جملاتش می گوید: در این مدت بارها فکر کردم آدم باید چقدر فکرش باز باشد که چنین کار خیری انجام بدهد. جایی را یاد کرده است که اصلا به چشم هیچ کس نمی آید. بارها شنیده ام مادرانی که اینجا هستند، از اینکه مادران بیمارستان هم دیده می شوند، خدا را شکر می کنند.

غیر ایرانی هم هست
عاطفه سادات از همه آن ها جوان تر به نظر می رسد. تفاوتش با دیگر مادران، ایرانی نبودن است. زن و شوهر تبعه افغانستان اند و سه سال است به مشهد مهاجرت کرده اند. دختر چهار ماهه اش از سیزده روز قبل به دلیل تشنج در بخش مراقبت های ویژه بستری شده است. در درش به جز آوارگی و غربت، هزینه های درمان هم هست. اما چاره هم ندارد. نیم بند و با زبان خودش، دقایقی را شرح می دهد که در این مدت گذرانده است: دخترم دیگر شیر مرا نمی خورد، چون بیهوش است. برای همین عملا کار مشخصی ندارم، اما نمی توانم تا خانه مان که در بولوار دوم طبرسی است، بروم و برگردم. با یک تسبیح همین جا نشسته ام. گاه دعا می کنم و گاه قرآن می خوانم. شوهرم هم یک کارگر ساده است که پایش شکسته است و نمی تواند کار کند. او در نمازخانه می خوابد. اگر این اتاق نبود، من هم باید در این هوای سرد بیرون می ماندم. گفت وگوهای مایمان رفت و آمد و سرگردانی مادران دیگر ادامه پیدا می کند. برخی آن قدر پریشان اند که متوجه حضور ما نمی شوند. سریع خودشان را می رسانند به تخت و سرشان را فرو می برند زیر پتو تا از فرصت دوساعته استراحت استفاده کنند. مادر دیگری تمام مدت گفت وگو خواب است. همه مادران می دانند که دخترش چقدر بد حال است و شب تا صبح کنار تختش می ماند. از لحظاتی به بعد، یکی از دردهای نوزاد سه ماهه اش می گوید که هیدروسفالی دارد و از روزهای اول بعد از تولد مدام بین خانه و بیمارستان در رفت و آمد بوده اند و مادر دیگر از امکانات خوبی می گوید که در اقامتگاه وجود دارد و درخواست برای افزایش تخت ها که مادران بیشتری را جا بدهند.

پسر نه ساله است
و برایش تشخیص تومور مخچه داده اند. پسرم، هم گاوآز (تغذیه بیمار با لوله) استفاده می کند و هم به تعویض پوشک نیاز دارد. برای همین، اگرچه مشغدی هستیم، باید مدام اینجا بمانم و کارهایش را انجام دهم. دفعات قبل برای یک استراحت کوتاه می رفتم خانه، اما حالا در اقامتگاه می مانم

اقامتگاه خیر ساز مادران بیمارستان کودکان اکبر به نام «بانومریم» یاد بوست متر فضا، اسفند یارسال به صورت رسمی افتتاح شد. خیر این مرکز مریم کاخی است، اما همسرش آقای سعیدی و چند نفر از اعضای خانواده اش هم نقش زیادی در ساخت آن داشته اند. ساختمان را با هزینه حدود ۴٫۵ میلیارد تومان ساختند، تجهیز کردند و به مدیریت بیمارستان تحویل دادند. باید برای صحبت کردن با بانی، چندباری واسطه بفرستیم، چون حاضر به گفت وگو نیست؛ اما سرانجام رضایت می دهد.

خودتان به اقامتگاه سر زده اید تا خوش حالی مادران را از نزدیک ببینید؟ این سؤال را می پرسیم، اما پاسخ مریم کاخی منفی است، آن هم به یک دلیل: من به بیماری سختی مبتلا بودم و امیدوی به زنده ماندنم نبود، برای همین فرصتی برای سر زدن به اقامتگاه نداشتم. این روزها منتظرم دخترم که برای کار درمانی به خارج از کشور سفر کرده است، برگردد و با هم برویم بیمارستان.

مریم کاخی متولد سال ۱۳۲۰ است. ۳۵ سال معلم بوده است و بعد هم به دلیل نگهداری از نوه اش، خودش را بازنشسته کرده است. سه دختر دارد که پزشکی و داروساز هستند، اما دلیل اصلی این نیت را دختر بزرگش که پزشکی متخصص ارو لوژی کودکان است، می داند؛ گاهی همراه دخترم می رفتم بیمارستان. اومی رفت داخل تا سری به بیمارانش بزند یا جراحی داشت و من داخل خودرو منتظر می ماندم. آنجا می دیدم که مادران چقدر سرگردان هستند، در سرما و گرما و انتظار می کشیدند. باور کنید پشتم

وقتی پای هزینه به میان می آید، خیلی ها از انجام کار خیر سر باز می زنند، چون پولش را ندارند و اولین ابهام درباره خیران این است که حتما آدم های ثروتمندی هستند

کار خیر سر باز می زنند، چون پولش را ندارند و اولین ابهام درباره خیران این است که حتما آدم های ثروتمندی هستند. بانومریم می خندد و این موضوع را درباره خودش رد می کند؛ من یک معلم بازنشسته هستم و همسرم یک ارثشی بازنشسته است. یک خانه در کرج داشتیم که همان را فروختیم و مقداری پول رفت آن گذاشتیم و هزینه اقامتگاه را تأمین کردیم. وقتی من سرپناهی دارم که آسوده زندگی کنم، چرا کاری نکنم که یک مادر دیگر هم آسوده باشد؟ از نیت دخترش برای کار خیر می گوید و توصیه های مادرانه اش به فرزندانش؛

قیام حضرت فاطمه(س) برای دفاع از امامت

دکتر هادی هاشمی رشتی
رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل
شرکت سهامی خاص پیداداشت

شرف و فضیلت حضرت زهرا(س) نه بدان خاطر است که دختر رسول خداست، زیرا پیامبر خدا(ص) غیر از فاطمه(س) دختران دیگری نیز داشتند و بی شک آنان، شرافت و کمالات حضرت زهرا(س) را دارا نبودند. ازسوی دیگر اگر فاطمه(س) شرافت و فضیلت خودشان را صرفا از ناحیه رسول خدا کسب کرده بودند، پیامبر خدا نباید آن همه احترام و بزرگی را برای حضرت فاطمه(س) قائل می شدند که هرگاه ایشان وارد می شدند، پیامبر تمام قد از جای خود برمی خاستند و به ایشان احترام می کردند و آن حضرت را می بوسیدند و در جایی که خود ننشسته بودند، ایشان را می نشاندند. حضرت فاطمه(س) دارای شأن و شرافت خاص ذاتی خود بودند که از ناحیه خدای تعالی به ایشان داده شده بود. درعین حال آن بانوی باشرافت در تاریخ وقتی پای امامت و خلافت الهی به میان می آید، تمام قد از آن دفاع کرده، فعالیت اجتماعی خودشان را برای دفاع از رهبری الهی و امامت امت و جانشینی پیامبر(ص) آغاز می کنند. این واقعیت را می توان در بخشی از سخنان آن بانوی بزرگوار با زنان انصار در مسجد کوفه که به نام خطبه حضرت زهرا(س) مشهور شده است، مشاهده کرد. آن حضرت در بخشی از سخنان خود می فرماید: «وای برآنان! امامت و رهبری را به کجا می برند و از جایگاه و کانون اصلی رسالت و وحی درآورده، در جای دیگر که غیر از کانون رسالت و وحی است) قرار می دهند. مگر نمی دانند این امر باید در دست کسی باشد که آگاه به امور دین و دنیاست؟... آیا چنین حرکتی موجب خسران دین و دنیا نیست؟... سپس می فرماید: «یکی از وظایف رهبر این است که رهبری آرام و ملایمی داشته باشد و امت را از آسیب های اجتماعی حفظ کند». آیا تأمین چنین رهبری، نیازمند احاطه علمی و توانایی فرابشری نیست؟ و چه کسی در این شرایط دارای چنین ویژگی ای است که این چنین قافله سالاری کند و آیا چنین شخصی به جز علی بن ابیطالب(ع) می تواند باشد؟ شخصیتی که می توانست با تکیه بر «مدینه العلم»، آنان را به راه راست هدایت کند و آنان را به نرمی و آرامی رهبری کند، به طوری که هیچ آسیبی، چه مادی چه معنوی، به آنان نرسد و از کام نهادن در این راه پرفرازونشیب، خسته و ملول نشوند، پس حضرت زهرا(س) در این بخش به این نکته اشاره و تأکید می کنند که مقام امامت، منصبی الهی است که جایگاه روح الامین و آگاه به امور دین و دنیاست. این چنین مقامی چگونه می تواند با انتخاب مردم و شورای حل و عقد، تعیین تکلیف شود؟ چون مردم با کانون وحی ارتباطی ندارند تا بتوانند شخصی را که می تواند با کانون وحی ارتباط داشته باشد، تشخیص دهند. پس چنین شخصی بنا به ضرورت مقام، باید ازسوی کانون و جایگاه وحی به مردم معرفی شود و آن هم جز شخص پیامبر(ص) شخص دیگری نمی تواند باشد، پس امامت جایگاه و مقامی است که باید خدای تعالی خلیفه خود را معین کند، باید این انتخاب از ناحیه حق تعالی و از طریق رسول خدا(ص) به مردم ابلاغ شود؛ چنان که در قرآن کریم، خدای تعالی خطاب به پیامبر با زبان تهدید می فرماید: «... اگر جانشینی را به مردم معرفی نکنی، رسالت خود را ناقص گذاشته و انجام نداده ای» (مائده / ۶۷) و پیامبر در ابلاغ رسالت الهی کوتاهی نفرمودند، ولی مردم به دلیل ملاحظات دنیایی از پذیرش ابلاغ پیامبر سرباز زدند. حضرت زهرا(س) با خطاب گله مندانه به مردم آن زمان بیان کردند و البته این فرمایش هم اکنون نیز می تواند مصداق داشته باشد که مردم باید از آن آگاه باشند، پس این چنین است که ایشان از مقام امامت که حق امیرالمؤمنین(ع) بود و عده ای به دلیل اغراض شخصی و دنیایی آن مقام را ربودند و در مسیر دیگری قرار دادند و مردم را از مسیر الهی دور ساختند، دفاع کردند. آن افراد با این عمل، نه تنها مقام و جایگاه خلافت و امامت را ربودند، بلکه سعادت اخروی را نیز از مردم ربودند و آنان را در غیر مسیر سعادت قرار دادند. درحالی که دنیا را برایشان زینت دادند و نمایشی موفقیّت آمیز را برایشان به نمایش گذاشتند و حال آنکه مردم از حقایق دین و عمل سعادتمندانه خود فاصله می گرفتند.

معجزه خوبی

حمیده خلیل زاده صدای «اطلس» با سرفه های خشک گاه وبیگاهش آرام است. از روی کاربرگی که به همه کلاس داده ام، می خواند: «عربی از بادیه نشینان، نزد پیامبر(ص) آمد و سوسماری با خود آورده بود. پس از آنکه به اشاره پیامبر(ص)، سوسمار سخن گفت و گواهی به یکتایی خدا و رسالت محمد(ص) داد. عرب با دیدن این معجزه، مسلمان شد. عرب فقیر بود؛ پیامبر(ص) از اصحاب خواستند هر کدام یکی از نیازهای او را تأمین کنند. درمورد غذای او، پیامبر(ص) به اصحابشان رو کردند و فرمودند: «چه کسی غذای این عرب را تأمین می کند تا من برای او «توشه تقوا» را ضامن شوم؟». سلمان پرسید: «توشه تقوا» چیست؟ پیامبر(ص) فرمودند: «توشه تقوا این است که در آخرین لحظه عمر، خداوند گواهی به یکتایی خود و رسالت محمد(ص) را به تو تلقین کند که اگر این دو گواهی را در آن لحظه گفתי، با من ملاقات خواهی کرد، وگرنه با من هرگز دیدار نکنی». سلمان برخاست و پس از جست وجو چیزی پیدا نکرد. ناامید شد و در هنگام بازگشت، با خود گفت: «اگر خبری باشد، در خانه فاطمه(س) است»، در خانه آن حضرت را کوید. حضرت فاطمه(س) فرمودند: «کیست؟». سلمان عرض کرد: «من سلمان هستم». حضرت فاطمه(س) فرمودند: «ای سلمان! چه می خواهی؟».

سلمان، ماجرا را بازگو کرد.

حضرت فاطمه(س) فرمودند: «سه روز است غذا به ما نرسیده است، به طوری که حسن و حسین(ع) از شدت گرسنگی در فشار و سختی هستند، ولی وقتی که خیر به خانه من آمد، آن را رد نمی کنم. ای سلمان! این زره مرا ببر و به عنوان «گرو» نزد شمعون یهودی بگذار و یک من خرما و یک من جو از او قرض بگیر. به خواست خدا، این قرض را به موقع ادا می کنم».

سلمان، زره را نزد شمعون برد و ماجرا را توضیح داد. شمعون گریه کرد و گفت: «ای سلمان! این است زهد در دنیا که حضرت موسی(ع) در تورات، از آن به ما خبر داده است». همان دم شمعون متقلب شد و با گواهی دادن به یکتایی خداوند و رسالت محمد(ص)، مسلمان شد.

سلمان، خرما و جو را گرفت و نزد فاطمه(س) آورد. فاطمه(س) آن جو را با آسیاب دستی آرد کرد و از آن نان پخت و به سلمان داد. سلمان آن را نزد پیامبر(ص) آورد و پیامبر(ص) آن را به عرب فقیر داد و به این ترتیب، حضرت زهرا(س) در سخت ترین شرایط، به فقیر کمک کرد».

صدای «اطلس» که قطع شد، منبر خانم آهی از ته دل کشید و گفت: کاش ما هم می توانستیم این قدر خوب باشیم. سر کلاس نهضت با خانم های میان سال روستا درمورد هرچه می خوانیم، حرف می زنیم. به حس ناتوانی شان در کمک کردن به دیگران و اعتماد به نفس نداشته شان، توجه می کنم و می گویم: برای کمک کردن به دیگران، کافی است با صداقت، جویای احوال دوستان و اوضاع بستگان خود باشیم. باخبر بودن از حال پدر و مادر و خواهر و برادرهایمان به خودی خود می تواند گره بسیاری از مشکلات ساده مان را باز کند. لازم نیست فکر کنیم برای خبررسانی باید کارهای طاقت فرسا و خارج از توان انجام بدهیم. گاهی پسرمان دیرتر از سر کار تعطیل می شود و ما می توانیم نوه مان را به جای او به خانه برسانیم. گاهی مادرمان سبزی تازه هوس می کند اما به خاطر یادرد همیشگی اش، نمی تواند به خرید برود. ما می توانیم برایش سبزی بخیریم و ببریم و الی ماشاء... از این کارهای ساده و کوچک که باعث شادی و ثواب زیاد برای آدم می شود. همین خانم زهرای خودمان، دیروز کمک کرد و ماشین قراضه من را به تعمیرگاه پسرش فرستاد تا این قدر دیر به دیر به خود نرسم و شب توی جاده نمانم». خانم ها با خنده، اسقاطی شدن ماشینم را تأیید کردند و کلاس آن روز را تمام کردیم.

منبع روایت، اقتباسی از کتاب بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۷۰ تا ۷۲.

شماره

شماره ۱۳۰
۵ آذر ۱۳۹۷
۱۳۰ شماره ۱۳۰

۱۴

مهرماه

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم اسلامی رضوی در گفت وگو با شهرآرآ مطرح کرد

زشتی دروغ از نگاه اسلام

آمنه مستقیمي همه ما از بچگی و در موقعیت های مختلف این جمله را که «دروغگو دشمن خداست، شنیده ایم و معمولاً قبل از آنکه مفهوم گناه و ضرورت ترک و انجام ندادن آن را آموخته و درک کرده باشیم، دانسته ایم دروغ عمل زشتی است که خدا را ناراحت و ما را از دایره لطف و رحمتش دور می کند اما با آنکه این موضوع را می دانیم و شاید خود زخم خورده دروغ های ریزودرشت برخی آدم ها باشیم، باز هم به عنوان گناهی دم دستی از آن روی گردان نیستیم و گاهی کبیره بودن این گناه و آسیب هایش را نادیده می گیریم و توجیهات خودمان را برای دروغگویی داریم. از این رو با حجت الاسلام والمسلمین سیدعلی سجادی زاده، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم اسلامی رضوی، درباره دروغ و آسیب هایش گفت وگو کرده ایم.

دروغ نخستین نشانه منافقان

یکی از ردایب انسانی که موجب انحطاط فردی و سقوط اجتماعی می شود، دروغ است. دروغ به معنای بیان سخن ناراست و خلاف حقیقت، درآموزه های دینی به شدت مذمت شده است و قرآن کریم از این گناه با تعبیری مثل کذب، افترا و تهمت یاد می کند. خداوند در آیات متعدد قرآن مجید، دروغ را نکوهش کرده است؛ مثل آیه ۵، سوره مبارک نحل که می فرماید: «دروغ را آن کسانی به خدا می بندند که به آیات خدا ایمان ندارند و این کارفران البته خود، مردمی دروغگویند». قرآن کریم برای افراد دورو یا در اصطلاح دینی منافق، صفات مختلفی به کار می برد و با اوصافی از آن ها یاد می کند. در معرفی منافقان، نخستین نشانه آن ها را دروغگویی بیان کرده، در سوره هایی همچون بقره، نساو حشر به دروغگویی آن ها اشاره می کند: «در دل های آنان یک نوع بیماری است. خداوند بر بیماری آنان افزود و به دلیل دروغ هایی که می گفتند، عذاب دردناکی در انتظار آنان هاست» (بقره، آیات ۸ و ۱۰).

آسیب های دروغ بر جسم و روح اجتماع

دروغ، اعتماد اجتماعی را هم از بین می برد. جامعه و افراد آن، اعتقادات و ارزش هایی دارند که اگر به واسطه دروغ و خیانت زیر پا گذاشته شود، اعتماد آن ها از یکدیگر سلب می شود؛ برای مثال یکی از موضوعاتی که لازم است اعتماد طرفین در آن جلب شود، خرید و فروش و غلبه راستی بر بازار مسلمین است. اما اگر با قیمت غیرمتعارف و بدون کیفیت و با چرب زبانی، کالایی به انسان عرضه و فروخته شود، اعتماد او سلب می شود و دیگر نمی تواند با آرامش خرید کند و این چنین، اعتماد به عنوان برترین سرمایه اجتماعی، از بین می رود. همچنین است پزشکی که به سوگندی که یاد کرده است، پایبند نیست و درمان بیمار را فدای مادیات می کند. امیر کلام، حضرت علی بن ابیطالب(ع)، در این باره می فرماید: «سزاوار است مسلمانان از دوستی و برادری با دروغگو اجتناب کنند؛ زیرا او آن قدر دروغ می گوید که راستش را هم باور نمی کنند» (اصول کافی، ج ۲، ص ۲۴۱).

حجت الاسلام والمسلمین سجادی زاده:
انسان همان طور که مالش را دوست دارد، آبرو و عزت خود را هم دوست دارد و دروغ، قاتل این آبرو و عزت است؛ چون دروغگو بالاخره رسوا می شود و آبرویش را از دست می دهد

دروغ گو رسواست

انسان همان طور که مالش را دوست دارد، آبرو و عزت خود را هم دوست دارد و دروغ، قاتل این آبرو و عزت است؛ چون دروغگو بالاخره رسوا می شود و آبرویش را از دست می دهد. دروغ نه تنها بین انسان ها، شأن و کرامت انسانی را تنزل می دهد، بلکه جایگاه آدمی در میان ملاتکه «به عنوان نیروهای خیر عالم» را هم از بین می برد. در روایات آمده است: «وقتی انسان دروغ می گوید، بوی گندی از او بلند می شود که باعث می شود چه ملاتکه مراقب و چه ملاتکی که اعمال انسان را می نویسند، او را لعنت کنند»، یعنی نیروهای خیر عالم هم با دروغ انسان، آزار می بینند و از او دور می شوند.

نابودی ایمان با دروغ

آموزه های دینی صرفاً به بیان بدی و مذمت دروغ نپرداخته اند، بلکه آثاری را هم که دروغگویی به دنبال دارد، بیان کرده اند که اگر در این آثار تفکر کنیم، می فهمیم که چرا دروغ از گناهان کبیره و ترک آن از تأکیدهای مکرر دین است. محدث نوری(ع)، استاد شیخ عباس قمی، در کتابی، آثار ویرانگر دروغ را گردآوری کرده است که شامل چهل اثر سوء می شود. شیخ عباس(ع) نیز در منتهی الآمال به مناسبتی این آثار را بیان می کند. از مهم ترین عواقبی که بر اثر دروغ دامگیر انسان می شود، بی ایمانی است؛ یعنی انسان در اثر دروغ، ایمان خود را از دست می دهد؛ «تنها کسانی دروغ پردازی می کنند که به آیات خدا ایمان ندارند و آنان خود دروغگویند» (نحل، ۱۰۵). از امام باقر(ع) است که: «دروغ، خانه ایمان را ویران می کند» (کافی، ج ۲، ص ۳۲۹، ج ۴).

دروغ مصلحتی واقعی یا...؟

اگرچه دروغ کاری غیرارزشی، گناه و مخالف کرامت انسانی است، گاهی به سبب مصلحت مهم تر، جایز شمرده می شود. به طور مثال غیبت و عیب کسی را گفتن، گناه کبیره است اما گاه مصلحتی مهم تر حکم می کند که عیوب انسانی را بگوئیم و مانع از اشتباه دیگران شویم؛ برای مثال اگر آبرو یا جان یا خانواده فردی در خطر باشد، در وهله نخست باید بدون دروغ از آن ها محافظت شود اما اگر از این راه ممکن نشود، می توان از دروغ مصلحتی استفاده کرد؛ مثل زمانی که بین دو نفر کدورتی شدید وجود دارد و انسان به قصد اصلاح میان آن دو، به دروغ می گوید که آن ها از هم تعریف کرده، خوبی هم را می گویند؛ این کار اگرچه دروغ است، چون زمینه اصلاح دو انسان را فراهم می کند، جایز شمرده می شود و مصلحت است. به عبارت دیگر، این مصلحت، بر قبح و زشتی و گناه دروغ، اولویت دارد.

اصلاح امور با ترک دروغ

مهم ترین بعد انسانیت و کرامت آدمی انسان بودن است. وقتی انسان دروغ می گوید، دچار بی تعادلی می شود که می تواند مقدمه همه جنایت های خانوادگی، کاری و اجتماعی در انسان شود. نقل است شخصی به محضر پیامبر(ص) رسید و گفت: «یا رسول...! من سه عیب دارم؛ یکی آنکه دروغ می گویم، دوم آنکه دزدی می کنم و سومین عیبم این است که به ناموس مردم نظر دارم و خیانت می کنم. کدام یک را ترک کنم؟» حضرت رسول(ص) در پاسخ او فرمودند: «دروغ را ترک کن!». بعد از مدتی وی با ترک دروغ، موفق شد دو عیب دیگر را هم ترک کند؛ چون شخصی که اقدام به دزدی می کند، باید پنهان کاری کند و دروغ بگوید و در صورت مواجه شدن با سؤال و جواب، باید راست را پشت دروغ، پنهان کند، همچنین است نظر داشتن و خیانت به ناموس مردم، اما اگر دروغ ترک شود، انسان دیگر نمی تواند اعمال زشتش را پشت آن مخفی کند و همین به ترک گناه در او کمک می کند. لذا از پیامبر اکرم(ص) است که فرمودند: «اگر فردی زبانش راستگو شود، کارش اصلاح می شود». با این توضیحات، بهتر می توانیم درک کنیم چرا دروغ، کلید خانه ای است که همه شرها و بدی ها در آن جمع شده است.

دروغ شوخی و جدی ندارد

احادیث ائمه(ع) نیز به شدت دروغ را ناپسند معرفی می کنند و آسیب هایی را که در اثر آن به زندگی انسان وارد می شود، برمی شمارند. از امیرالمؤمنین(ع) روایت شده است که: «بنده طعم ولذت ایمان را نمی چشد، مگر آنکه دروغ را ترک کند؛ چه به جدی و چه به شوخی». این تأکید برای آن است که برخی به شوخی دروغ می گویند، درحالی که دین در این باره شوخی و جدی نمی شناسد و معتقد به آثار منفی آن در هر دو صورت است. نقل است مردی از رسول خدا(ص) پرسید: «چه عملی سبب داخل شدن در آتش می شود؟ حضرت فرمودند: دروغ؛ زیرا دروغ سبب فجور و فجور سبب کفر و کفر، سبب دخول در آتش است» (نصایح، ص ۲۹). علاوه بر این، دروغ سبب گرفتن صورت انسانی از فرد دروغگو می شود، یعنی صورت برخی او در هیبت انسان نیست. رسول خدا(ص) به حضرت زهرا(س) فرمودند: «در شب معراج، زنی را دیدیم که سرش مانند خوک و بدنش مانند بدن الاغ بود و سبب آن، فتنه انگیزی و دروغ بود» (گناهان کبیره، ج یک، ص ۲۸۵).

دروغ که آمد برکت می رود

دروغ همچنین برکت را از زندگی انسان می برد؛ چنان که در آثار دروغ آمده است خانه ای که در آن دروغ باشد، هرگز با برکت آباد نمی شود؛ یعنی اگر در محیط خانواده یا کار دروغ رایج شود، دیگر نباید منتظر بود که کارها برکت داشته باشد و چه بسا گله و شکوه هایی که گاه از بی برکتی پول ها و ساعات عمرمان می کنیم و وقتی استفاده لازم را از سرمایه های مادی و معنوی مان نمی ببریم، به دروغ هایی بازمی گردد که می گوئیم و متوجه آثار و عواقب آن نیستیم.

گفتارهایی در باب تاریخ و فرهنگ شهر بهشت (قسمت صد و نهم)
مشهد به روایت «فردوس التواریخ» (بخش نهم)

مزمیه ترابی) ما در مجموعه مشهدیات و به فراخور موضوعاتی که مطرح شده است، گاه به گاه تاریخ ساخته شدن اماکن متبرکه را بررسی و گزارش های مربوط به آن را مرور کرده ایم. یکی از مباحث جذاب مربوط به تاریخ حرم رضوی، احداث بنای روضه منوره است؛ قدیمی ترین ساختمان حرم امام رضا^ع که ضریح مطهر حضرت در آن قرار دارد؛ ساختمانی که برخی معتقدند در طول تاریخ، تغییرات فراوانی را تجربه کرده است. فاضل بسطامی در کتاب «فردوس التواریخ»، ضمن بحث درباره تاریخ ساخت و ساز در حرم ثامن الحجج^ع، احداث گنبد بر فراز مرقد را به دوره سلجوقی و عهد سلطان سنجر منسوب می کند. وی می نویسد: «در کتاب انساب النواصب، مذكور است که شهرت دارد گنبد مبارک مطهرمنور مقدس امام علی بن موسی الرضا^ع در زمان سلطنت و پادشاهی سلطان سنجر ساخته شده و تا حال باقی است». آن گاه ضمن شرح و بسط برخی روایاتی که درباره علاقه سلطان سنجر به حرم رضوی وارد شده است، تصریح می کند: «مظنون بلکه مقطوع است که این آثار خیر در این روضه عرش درجه در زمان سلطنت سلطان سنجر به عمل آمده، زیرا که او را از مروچین ملت بیضای نیوی در رأس مائه پنجم از هجرت شمرده اند و احتمال تشیع او هم می رود، زیرا که او مرید حکیم سنائی بوده و قصیده حکیم سنائی در حق او مشهور است». صرف نظر از اینکه آیا ادعای فاضل بسطامی درباره ساخت بنای گنبد و توسعه عمرانی در حرم رضوی، مربوط به دوره سلجوقی و عهد سلطان سنجر، درست است یا نه، ذکر چند نکته برای ارزیابی ادعای وی ضرورت دارد که دو نکته را در این قسمت و الباقی را در قسمت های بعد بررسی خواهیم کرد:

نخست؛ ساختمان روضه منوره چنان که در برخی مطالعات مشخص شده است، مربوط به کاخ حمیدین قحطیه است و حتی برخی پژوهشگران، آن را به دوران قبل از اسلام منسوب می کنند. باتوجه به رونق احداث چهارطاقی در خراسان و وجود نمونه هایی از چهارطاقی های قدیم مانند «بازه هور»، از دوره ساسانی) در هفتاد کیلومتری مشهدونیز، پژوهش ها و دیدگاه های بزرگانی مانند استاد دکترعلی اکبر فیاض که تکمیل بنای قدیم حرم را با استفاده از شواهد مستند، شبیه بنای «میل ایازه» (مقبره ارسلان جاذب در نزدیکی سنگ بست) و مربوط به عهد غزنوی دانسته اند. فرض بدون گنبد بودن حرم مطهر تا قرن ششم و دوره سلطان سنجر، کمی بعید و دور از ذهن به نظر می رسد و در نهایت شاید بتوان تعمیر و ترمیم گنبد را به دوره او منسوب کرد.

دوم: همان طور که در قسمت هایی از مشهدیات هم بررسی کردیم و توضیح دادیم، نقش اصلی فعالیت های عمرانی مشهد و حرم رضوی را در عهد سلطان سنجر، اولا «آل کاکویه» و ثانيا «ابوطاهر قمی»، وزیر سلطان، برعهده داشته اند. می دانیم که در همین دوره، در پی یک اختلاف مذهبی، اهالی توس به مشهد هجوم آورده، از کشته، پشته ساختند و در این هنگام، سنجر و سپاهیان ش در منطقه طرق، اردو زده بودند و ظاهرا هیچ اقدامی برای جلوگیری از کشتار انجام ندادند. نباید فراموش کرد که در این عهد، تشیع دوازده امامی در اقلیت بود و شافعی ها که پشتوانه حکومت سلجوقی را داشتند و اسماعیلی ها که قلعه های مستحکم و جریان تروریستی خاص خود را دنبال می کردند، جنگی بی وقفه و مداوم داشتند و به همین دلیل، نمی توان چندان به این نقل قول ها درباره ارادت سلطان سنجر اعتماد کرد، هر چند که رد یک باره آن ها هم چندان صواب نیست.

ادامه دارد....

پول در بانک وفرماندار در تهران!

یک روز برفی در مشهد / سال ۱۳۵۰ خورشیدی

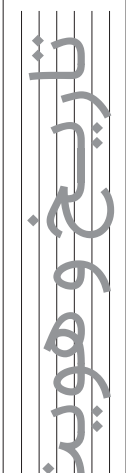
اردلان آذر ۱۳۲۰ وقتی مشهد در اشغال متفقین است و مردم از ترس قطعی هرچه دارند ذخیره می کنند، یک اتفاق عجیب رخ می دهد، مردمی که همیشه با آمدن سرما به فکر مستمندان می افتادند و هر کدام برای سیر کردن شکم گرسنگان و ایجاد سرپناه برای بی خانمان ها سهمی به گردن می گرفتند، به یکباره کنار می کشند. هر کسی به فکر خودش است. نه از دست مسئولان آبی می چکد نه در دل اغنیا رحمی می ماند، آن چنان که روزنامه آزادی در هفتم آیین ماه می نویسد: «امسال سرما به حدی شدت یافته که سال هاست مشهد چنین سرمایی به خود ندیده است. همه سال اوضاع طوری بود که اشخاص خیر خواه می توانستند اعاناتی جمع کرده، از مرگ و میر فقر جلوگیری کنند، لیکن امسال اوضاع طور دیگری شده است. کمیسیون تعاون بینوایان که در شهرداری تشکیل شده، نیز جز چند هزار تومان، در دسترس ندارد و تمام چشم امید ما به همان ۷۵۰ هزار ریالی که اعلی حضرت برای بینوایان این شهر عطا فرموده اند، دوخته است و امیدوار بودیم که آن پول به درد فقرا و لختی ها و بیچارگان خواهد خورد. از قضا آن پول هم در بانک موجود است ولی چون باید به امضای فرماندار پرداخته بشود و آقای فرماندار هم معلوم نیست چرا از تهران نمی آیند، کمیسیون هیچ کار نمی تواند بکند!...

افسوس که جای بندداری و حسن مروت و عاطفه انسان دوستی فقط حس ریا و عوام فریبی را به کمال داریم و دیگر هیچ! ان شاء...! طوفان استغنائی حق خواهد وزید و ما مردم ریا کار را ریشه کن خواهد کرد، شاید در این سرزمین به جای ما، خاشاک های زهر آگین، گل و ریحان بروید...»

اشنبه
۵ آذر
۴ خرداد
۳۳۰ شماری

۱۵

دو طرف ساختمان هستند. این باستان شناس با اشاره به این اتاق های عجیب، کاربرد ساختمان را خزانه معرفی می کند. معماری پیکانی پنجره ها نیز گویا به منظور تأمین نور بیشتر برای فضا های داخلی بوده است. جعفری همچنین کاربری اتاقی های ساختمان را انباری و نگهداری کالاهای اساسی می داند که مشابه آن در محوطه های تاریخی دیگر از جمله گودین تپه، نوشیجان تپه و تپه ازبکی در غرب کشور، شناسایی و معرفی شده است. متأسفانه کوره هاسب تخریب بخش عظیمی از داخل این سازه شده اند و شانس برای کشف جزئیات بیشتر باقی نگذاشته اند. او درباره دلیل خزانه خواندن این بخش توضیح می دهد: «در دوران ماد و هخامنشی با وجود سکه، مبادله و پرداخت حقوق با کالاهای اساسی همچون گندم و جوانجام می شد. این محصولات در انداز های مشخص، درون خمره های بزرگ و کوچک مهر و موم و ذخیره می شدند تا در مواقع نیاز استفاده و مبادله شوند. بقایایی از گل مهرهایی با نقوش هندسی، حیوانی و انسانی در اتاق های این ساختمان کشف شده است که ما را از خزانه بودن این بخش، مطمئن می سازد. به نظر می رسد این بنا حدود ۱۵۰۰ مترمربع زیربنا داشته و شامل اتاق های متعدد بوده است.»

عدو سبب خیر می شود

در کنار خزانه، کوره هایی را که درباره خسارت های آن ها سخن گفته شد، می شود دید. سرپرست هیئت کاوش های باستان شناسی می گوید: «خاک برداری کوره ها از سال ۱۳۹۷ متوقف شده است اما طبق مصوبات متعدد اجرایی و حقوقی، مقرر کرده ایم دو کوره به محل دیگری منتقل شوند و یکی از کوره های قدیمی نیز برای ایجاد جاذبه های گردشگری، مرمت و بازپیرایی شود.»

آینده ای روشن با همراهی مردم

همراهی مردم محلی روستای نجف و شهر آشنخانه در به ثمر رسیدن اهداف این محوطه تاریخی، شایسته تحسین است. اهدای زمین برای ساخت موزه، تأمین مسیبردسترسی، رعایت ضوابط عرصه و حریم و حمایت از برنامه های مطالعاتی و عمرانی در محوطه تاریخی ریوی، جزو مهم ترین حمایت های مردمی است. محوطه تاریخی ریوی، تبدیل به پایگاه ملی میراث فرهنگی شده و فاز اول مسیر گردش سایت در آن به بهره برداری رسیده است؛ البته در فاز اول، تنها ساختمان تالار ستون دار و خزانه در معرض بازدید گردشگران قرار گرفته است و در سال های آینده، بخش های دیگر سایت نیز به مسیر بازدید افزوده خواهد شد. با این توصیفات، آینده ریوی روشن است و امیدواریم با اعلام دقیق زمان گشایش این سایت گردشگری، درنگی ارزشمند در راه مشهد-شمال برپایتان فراهم شود.

گزارشی درباره بازدید از محوطه باستانی ریوی در خراسان

روباهی بازمانده از عصر مفرغ

خشتی با کاربری خزانه در مرکز، ساختمان خشتی بزرگی با تالار ستون دار در بخش جنوبی، ناحیه صنعتی کوره های پخت سفال در شمال و بقایای منازل مسکونی و ساختمان های کوچک در سرتاسر محوطه، حکایت از استقرار کالبدی شهری در محوطه تاریخی ریوی از دوران امپراتوری ماد تا امپراتوری ساسانی دارد.

تالاری با ستون هایی یادآور تخت جمشید

ادامه معرفی را با آغاز حرکت در مسیری که برای گردشگر در محوطه ایجاد شده است، بی می گیریم. اولین ایستگاه این مسیر در بخش جنوبی، محوطه ساختمانی خشتی موسوم به «تالار ستون دار» است که با دیوارهای قطور، اتاق هایی تودرتو و کوچک ایجاد شده است و به تالار ستون دارد دیگری منتهی می شوند. حالا بر سطح بقایای این ساختمان، یک سازه موقت فلزی ساخته و بخش هایی از آن برای درک بهتر گردشگران، بازپیرایی و مرمت شده است. سرپرست هیئت باستان شناسی محوطه می گوید: «به نظر می رسد این ساختمان که در اواخر دوران هخامنشی ساخته شده، تا دوران اشکانی نیز کاربرد داشته است. دو شاخصه مهم معماری این ساختمان، یک تالار ستون دار به ابعاد هجده در نه متر و یک اتاق کوچک گچ اندود است. ستونی شامل پایه پله ای شکل و گرد از جنس سنگ قرمز رنگ هم در این بخش، کشف شده است». جعفری درباره ابعاد این سازه هم توضیح می دهد: «طی پنج سال فقط پانصد مترمربع از این محدوده دارای ستون کاوش شده و متأسفانه کوره آجرپزی، سبب از بین رفتن بخش جنوبی آن شده است. حدود چهار سال دیگر نیز زمان، نیاز است تا کاوش ها در سه محور دیگر این بخش تکمیل شود.»

دزی در زیر خاک

در بخش جنوبی محوطه تاریخی ریوی، یک تپه به ارتفاع هشت متر قرار دارد که اولین مطالعات باستان شناسی در این محدوده، از همین تپه و در سال ۱۳۹۱ آغاز شده است. جعفری با این توضیح که این تپه بقایای یک دژ متعلق به دوران پادشاهی مادها و هخامنشیان است، می گوید: «با وجود کاوش هایی که در ترکمنستان و افغانستان انجام شده است، هنوز شناخت ما از شرق ایران، اندک است. ما می دانیم پارت یکی از ایالات مهم دوران هخامنشی و دروازه ورود به سرزمین های آسیای میانه بوده است»، البته این تنها دژ در ریوی نیست و کاوش های باستان شناسی، بقایای تخریب شده از یک دژ دیگر را نیز آشکار کرده است که مربوط به دوران اشکانی و ساسانی است.

ساختمان خشتی خزانه

همچنین در گذشته در بخش مرکزی محوطه ریوی، بقایایی از یک تپه و ساختمانی در دل آن قرار داشته است که قسمت بسیار زیادی از آن را کوره آجرپزی تخریب کرده، آن چنان که تنها یک چهارم از بنای آن باقی مانده است. به گفته سرپرست پایگاه ملی میراث فرهنگی محوطه تاریخی ریوی، در سال های متمادی، کاوش بقایایی از یک ساختمان خشتی با ماهیت خزانه از این محل، کشف شده است. در نمای بیرونی این ساختمان، پنجره هایی پیکانی شکل وجود دارد و اتاق هایی به طور متقارن نیز در

شیرین سیدی درباره تاریخ خراسان و شرق ایران برخلاف محدوده غربی کشور، آگاهی چندانی در دست نیست. با این حال بندیان درگز، شادیاخ نیشابور، تپه دامغانی سبزوار و آتشکده بازهور، گوشه ای از محوطه های تاریخی خراسان محسوب می شوند که از طریق کاوش های باستان شناسی، شناخته و سبب آگاهی ما درباره بخشی از تاریخ خراسان شده اند. با هدف معرفی یکی از این محوطه های تاریخی، همراه محمد جواد جعفری، سرپرست پایگاه ملی میراث فرهنگی محوطه تاریخی ریوی، گذری بر این سایت باستانی صد و پنجاه هکتاری در حوالی شهر آشنخانه و روستای نجف در شهرستان سملقان خراسان شمالی، داشته ایم و برایتان از یادگارهای باستانی آن گفته ایم.

سال های نخست شناسایی محوطه ریوی

محوطه ریوی در دشت سملقان، یکی از نقاط سرسبز شمال خراسان است که در نزدیکی جنگل گلستان قرار دارد و کوه های اطراف، این دشت کوچک را همچون حصاری دربر گرفته اند. یکی از محوطه های تاریخی این دشت که بقایایی از نخستین جوامع روستانشین (از هزاره ششم پیش از میلاد) را در خود جای داده است، تپه «قلعه خان» در روستایی به همین نام است. دومین محوطه مهم این دشت نیز محوطه تاریخی «ریوی» است که در بخش مرکزی دشت سملقان قرار دارد؛ البته تاکنون نام باستانی این شهر شناخته نشده است و «ریوی» در زبان کردی به معنی «رویه» است که به حفرة های متعدد لانه روباه در سرتاسر این محوطه اشاره می کند.

سرپرست کاوش های باستان شناسی این محوطه، درباره سال های آغاز شناسایی و کاوش در ریوی می گوید: «محوطه ریوی سال ۱۳۴۶ خورشیدی در فهرست آثار ملی به ثبت رسید و در سال ۱۳۵۵ عرصه و حریم آن نیز تعیین و میله کوبی شد. متأسفانه در ابتدای دهه ۶۰، سه کوره آجرپزی در محدوده عرصه محوطه، مستقر شدند و بخش های وسیعی از این شهر تاریخی را کاملاً تخریب کردند. کاوش های باستان شناسی این محوطه مهم نیز با سه دهه تاخیر از سال ۱۳۹۱ آغاز شد. بررسی تصاویر هوایی سال ۱۳۳۵ حکایت از وجود تپه ها و سازه های گوناگون در محوطه ریوی دارد که در اثر فعالیت کوره های آجرپزی، کاملاً تخریب شده و امروز تنها چاله های عمیق و وسیع به جای آن ها باقی مانده است.»

محمد جواد جعفری مساحت باقی مانده این شهر تاریخی را حدود ۱۰ هکتار می داند که اگر همت و حمایت لازم وجود داشته باشد، می تواند بر روی آن مطالعه و سپس معرفی اش کرد. از سال ۱۳۹۱ تاکنون، نیز ۱۰ فصل کاوش باستان شناسی به صورت بین المللی، با همکاری مؤسسه باستان شناسی آلمان و با حمایت پژوهشگاه میراث فرهنگی کشور در این محوطه، انجام و اکنون علاوه بر مطالعات علمی، زمینه ایجاد سایت موزه گردشگری نیز در ریوی فراهم شده است. خبر خوش آنکه به زودی کوره های آجرپزی نیز از محوطه برچیده می شود.

گاه نگاری و نتایج مطالعات باستان شناسی محوطه ریوی

آنچه تاکنون از مطالعات باستان شناسی در محوطه ریوی حاصل شده است، حکایت از آن دارد که اولین شواهد استقرار جوامع بشری در این محوطه، مربوط به یک جامعه کوچ رو متعلق به حدود ۱۷۰۰ پیش از میلاد بوده که گورستان این مردم در بخش شمالی محوطه ریوی کشف شده است. پس از این، استقرار انسان ها در ریوی به صورت کوچ رویی و یک جانشینی ادامه پیدامی کند تا اینکه در حدود ۷۰۰ پیش از میلاد (هم زمان با پادشاهی مادها) شهری در این محدوده شکل می گیرد.

جعفری همچنین توضیح می دهد که در متون کهن، به وجود چندین شهر تاریخی در نواحی شمال خراسان اشاره شده است که شهرهای «دارا»، «آساک»، «تمبرکس»، «زاد کرت» و «تراکسیانا» از جمله آن هاست؛ البته محل دقیق این شهرها تاکنون مشخص نیست و ریوی می تواند بقایای یکی از این شهرهای گم شده تاریخی نیز باشد. این باستان شناس معتقد است برای اثبات این احتمال ها به شواهد بیشتری نیاز است اما آنچه مسلم می نماید، این است که در این محوطه از عصر مفرغ (۷۰۰ پیش از میلاد) تا قرون اولیه اسلامی (۱۲۰۰ سال قبل) نشانه های سکونت، یافت شده است. بقایای دژهای نظامی در شمال و جنوب، ساختمان بزرگ

مزایده تنباکوهای توقیفی

طوبی اردلان| سوای قلیان که جزو سرگرمی های قدیمی ایرانیان محسوب می شد، هانری رنه دالمانی که در سال ۱۸۹۹ میلادی (۱۲۷۸ خورشیدی) از مشهد دیدن کرده، در سفرنامه خود از سه کارخانه کوچک سیگار سازی نیز نام می برد و می نویسد: «در این ایالت، سیگار زیاد مصرف می شود. توتون را از گیلان به اینجا می آورند و البته مدت چند سال است که کشت توتون در حوالی مشهد نیز معمول شده است.»

